

*„Az iskola dolga, hogy
megtaníttassa velünk, hogyan kell
tanulni, hogy felkeltse a tudás
iránti étvágyunkat,
hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére és az
alkotás izgalmára, hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk, és
hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”*

(Szent-Györgyi Albert)

DÉSI HUBER ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2024.

Tartalom

Bevezetés.....	5
Pedagógiai Programunk tartalmi szabályozásának dokumentumai.....	5
Helyzetelemzés.....	6
1. Az iskola nevelési programja	8
1. 1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	8
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	17
1.3. Egészségfejlesztési program.....	20
1.3.1. Az egészségfejlesztési program iskolai feladatai.....	20
1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.....	22
1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	23
1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok.....	23
1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai	24
1.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai	24
1.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai	24
1.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	25
1.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	25
1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma	26
1.5.3. Az osztályfőnök feladatai, hatásköre	26
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje .	27
1.6.1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek	27
1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	28
1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.....	29
1.6.4. Az integráltan oktató sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.....	30
1.6.5. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása	35
1.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	36
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi jog gyakorlásának helyi rendje	37
1.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	38
1.8.1. Kapcsolat a pedagógusok és a szülők között	38
1.8.2. Kapcsolat a pedagógusok és a diákok között.....	39
1.8.3. A tanulók egymás közötti kapcsolattartása.....	40
1.8.4. Az együttműködés szervezetei, formái	40
1.8.4.1. A pedagógusok közösségei.....	40

1.8.4.2. A szülők közösségei	41
1.8.4.3. A tanulók közösségei.....	42
1.9. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata.....	43
1.9.1. A vizsgaszabályzat célja	43
1.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya	44
1.9.3. A vizsgák rendje	44
1.9.4. Az írásbeli vizsga szabályai	45
1.9.5. A szóbeli vizsga szabályai	47
1.9.6. A gyakorlati vizsga szabályai	49
1.9.7. A vizsgatárgyak részei és követelményei - A vizsgatárgyak részei.....	50
1.9.8. Az értékelés rendje.....	50
1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	51
2. Az intézmény helyi tanterve	52
2.1. Tantárgyi struktúra és óratervek a kerettantervekhez.....	52
2.1.1. Tantárgyi struktúra és óraszámok 1-8. évfolyam.....	53
2.1.2. Óraterv a helyi tantervhez a kéttanítási nyelvű oktatás számára (NAT 2020).....	55
2.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	56
2.3. A 2020-as Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	57
2.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	58
2.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	58
2.3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	59
2.3.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	59
2.3.5. Lázár Ervin Programban való részvétel.....	60
2.3.6. Az aktív állampolgárságra nevelés erősítése	61
2.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	61
2.5. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai	61
2.6. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei	62
2.6.1. A tanulók munkájának ellenőrzése és értékelése.....	62
2.6.2. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	68
2.7. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	70
2.8. A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése	70
2.9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	70
2.10. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	71
2.10.1. Egészségnevelés.....	71

2.10.2. Környezeti nevelés.....	72
2.11. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	75
2.12. A tanuló jutalmazásának elvei.....	79
2.13. A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések	79
2.14. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	80
2.15. A nevelőtestület által jóváhagyott további elvek.....	82
2.15.1. Az iskola drogstratégiája.....	82
2.15.2. Az iskolai sakkoktatás elvei.....	83
3. Az egész napos iskola működése.....	83
4. A magyar - német két tanítási nyelvű oktatás helyi rendszere	85
5. Emelt szintű német nyelvi oktatás helyi rendszere.....	86
6. Könyvtár-pedagógiai program.....	88
I. Bevezetés.....	88
II. A könyvtár jelenlegi helyzete, fejlesztési irányai	90
III. Az iskolai könyvtár feladatai és szolgáltatásai	93
IV. Könyvtár-pedagógiai tevékenység	93
V. Könyvtárhasználati tanterv (helyi tanterv)	97
VI. A könyvtárhasználatra épülő szakórák.....	101
VII. Olvasás- és könyvtárpedagógiai programok helyi megvalósítása.....	105
VIII. A szociális hátrányok kompenzálása a könyvtári eszköztár igénybevételeivel.....	106
IX. Záradék.....	107
7. Legitimációs záradék.....	108
7.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata	108
7.2. Az intézményben működő véleményező fórumok nyilatkozatai.....	108
7.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	110

Bevezetés

Pedagógiai Programunk tartalmi szabályozásának dokumentumai

- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- 2011.évi. CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- A fenntartó kötelezettségeire és jogaira vonatkozó nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 83. § (2) és 85. § g, i, j, pontja
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény
- 110/2012.(VI.4.) a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról szóló Kormányrendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Kormányrendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Kormányrendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet (módosítására vonatkozó utasítások kihirdetésének dátuma 2020. január 31.)
- Az oktatási igazolványokról szóló 362/2011. (XII. 30.) Kormányrendelet
- 403/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a 100/1997 Kormányrendelet, a 277/1997. Kormányrendelet, a 362/2011. Kormányrendelet. a 229/ 2012. Kormányrendelet és az 501/ 2013. Kormányrendelet. módosításáról
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- 29/2023. (VIII.31) BM rendelet a 20/2012. EMMI rendelet módosításáról

- 44/2023. (X.19) BM rendelet 20/2012. EMMI rendelet, 48/2012. EMMI rendelet, 15/2013. EMMI rendelet módosításáról
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet
- A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Kormány határozat
- A Dési Huber István Pedagógiai Programja 1998. (Módosítva: 2001., 2004., 2008., 2010., 2019., 2020., 2023.)
- A helyi tanterv (a Köznevelési törvény 26. § (2) bekezdése alapján a pedagógiai program részét képezi)
- A tanév rendjéről szóló mindenkori miniszteri rendelet

Helyzetelemzés

Iskolánk Szombathely város DNY-i részének lakótelepi iskolája. Földrajzi működési területe viszonylag nagy, mivel jelentős nagyságú külvárosi részek tartoznak hozzánk: Újperint, Petőfi telep, Gyöngyöshermán, Szentkirály, Bogát.

Ennek következtében beiskolázási körzetünk is lényegesen nagyobb, mint pl. a belvárosi iskoláké.

A körzet településszerkezete csak részben áll lakótelepi tömbházakból, zömét családi házak alkotják.

Az 1980-ban átadott, betonelemekből álló épület 10840 m² szabadon álló ingatlanon helyezkedik el, melyből a beépített alapterület 2900 m², azaz beépítettségi foka 27%-os. Zöldterületünk, sport- és belsőudvarunk a város egyik legszebb, leggondozottabb iskolaudvara. Sportudvarunk biztosítja a testnevelés, sportolás és edzések feltételeit. Kézilabda és kosárpályánk folyamatos karbantartással, időszakos felújításokkal megfelelő minőségűek. (1560 m²)

Az épület három részből áll:

A központi blokk háromszintes (nettó területe 4419 m²), alatta 81 m² pince. Lapos tetőszerkezetét legutóbb 1996-ban újították fel. Összkomfortos intézmény (távhő, melegvíz, földgáz, telefon). Részlegesen biztonsági berendezéssel védett.

21 tanterem, (ebből 11 terem interaktív táblával felszerelve) előadóterem, 1 technika szakterem - mely a háztartástechnika oktatására is alkalmas gépekkel van felszerelve, 2 számítástechnika terem, 1 könyv- és médiatár található a központi épületben.

Az északi szárny egyszintes. Legnagyobb része a 450 m² alapterületű tornaterem, mely nemcsak saját, de a város tanulóinak sportolási lehetőségeit is szolgálja. Belső átalakítással

kondicionáló termet hoztunk létre a tornaterem mellett. Kiegészítő helyiségeink ebben az épületrészben még az öltözők (4 db), zuhanyzók, szertárak, testnevelők szobája. Itt kapott helyet az orvosi rendelő is.

A déli részben étterem és tálalókonyha működik. (370 m²)

2011-től kezdődően, önerőből és fenntartói támogatással az épület nyílászáróit részben felújítottuk korszerű hőszigetelt műanyag ablakokkal és ajtókkal és sor került több tanterem padozatának cseréjére is.

Különös adottságaink:

A földszint közel 250 m²-es aulája ünnepek, rendezvények, lakótelepi összejövetelek színhelye. Az aulában színpadszerű dobogófelületet alakítottunk ki, mely a fentiekén túl a dráma, a tánc, a színjátszók foglalkozásainak, az iskolai ünnepélyek, előadások lebonyolításának ad helyszínt. 2000-ben a kézilabda pálya újra aszfaltozására került sor.

2009-ben kondicionáló termet alakítottunk ki, 2011-ben pedig új informatika tanteremmel bővítettük iskolánk szaktantermi ellátottságát. Ebben az évben került sor 12 tanterem interaktív táblával történő felszerelésére is. Ezzel megteremtettük fenntartói pályázati támogatással a XXI. századi oktatás feltételeit intézményünkben.

Az épület állapota több mint 30 év eltelte után sokat romlott, a folyamatos, rendszeres karbantartási munkák ellenére. A fent említett tetőszigetelésen kívül jelentős értékű és mértékű felújítás volt 2003-ban a tornaterem fűtésének korszerűsítése (a rendszerről való leválasztása), 2008-ban pedig a teljes felújítása megtörtént.

A korábbi és jelenlegi iskolavezetés nagy gondossággal látta és látja el a jó gazda szerepét.

Az iskola eszközszerkezete

Intézményünk oktatási és szemléltető eszközökkel jól felszerelt. 8 szertár és a szaktantermek biztosítják az eszközszerkezet megfelelő tárolását.

A hagyományos szemléltető eszközöket folyamatosan igyekszünk cserélni, korszerű, mai igényeket kielégítő modelleket, makettokat vásárolunk anyagi lehetőségeink függvényében.

Iskolai könyvtárunk 2005-ben 110 m² területűvé bővült és betölti a médiatár funkciót is. Korszerű eszközökkel segíti az elektronikus ismeretszerzést.

Az iskola pedagógiai programja a pedagógusok véleménye szerint jó színvonalú, messzemenően figyelembe veszi az iskolahasználók igényeit, specifikumait.

Az iskola pedagógusainak szakmai tevékenysége magas színvonalú, az intézményben kiválóan képzett, több diplomával rendelkező szaktanárok tanítanak, akiknek szakmódszertani kultúrája magas színvonalú. A pedagógusok szakmai-pedagógiai ismereteiket rendszeresen bővítik szakmai továbbképzéseken, illetve önképzéssel. A tantestület tagjai aktívan részt vesznek új dolgok kipróbálásában és az iskolai programok megvalósításában.

A tanítás-tanulás folyamatát vizsgálva megállapítható, hogy iskolánkban magas szintű oktatómunka folyik. 2009-től magyar-német két tanítási nyelvű oktatás folyik az iskolában, melyet a 2019/2020. tanévtől az emelt szintű német nyelvi képzés váltott fel.

Iskolánk tevékenységében az oktatás és a személyiségfejlesztés összhangban vannak.

- tanulóinkat jól felkészítjük a pályaválasztásra
- a tanórán kívüli szakmai tevékenységek kínálata minden igényt kielégítő
- a szabadidős tevékenységek kínálata változatos
- az iskola tanulóinak neveltségi szintje változó, további javítást igényel.

A szülőkkel való kapcsolat a kérdőíves felmérések és interjúk alapján a válaszadók szerint megfelelő, illetve jónak mondható. A szülők szervezetével (SZM) való kapcsolat jónak mondható.

1. Az iskola nevelési programja

1. 1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

Alapelvek:

„A nevelés egyet jelent azzal, hogy segítsünk a gyermeknek valóra váltani a lehetőségeit.”

(E.Fromm)

A fenti mottó gondolatától vezérelve végeztük el a Pedagógiai Program felülvizsgálatát, a 2011. évi CXC. Nemzeti Köznevelésről szóló törvényben előírtak szerint.

Teljes mértékben figyelembe vettük az új köznevelési reformtörekvéseket:

- az egész életen át való tanulás
- a versenyképes tudás
- a gyermekközpontság és az esélyegyenlőség megteremtésének céljait.

Munkánkat a Nemzeti Alaptanterv implementációs terve szabályozza, mint:

- alkalmazkodási stratégia kidolgozása, a tágabb és szűkebb környezet iskoláztatással a kapcsolatos elvárásainak megfelelésére
- fejlesztési programok fokozatos beépítése a helyi nevelési és oktatási rendszerbe
- pedagógiai kultúra emelése a minőség javítása érdekében.

Nevelő - oktató munkánk alapelve: a gyermekszereteten alapuló, a gyermeki jogokat tiszteletben tartó, gyermekközpontú pedagógia, Boldog Iskola Program.

Az alapkészségek magas szintű elsajátításával, tehetséggondozással, a rászoruló felzárkóztatásával, sokszínű szabadidős tevékenység szervezésével biztosítjuk tanulóink személyiségének teljes körű kibontakoztatását, jellemük fejlesztését. Esélyegyenlőséget biztosítunk a heterogén gyermekközösség minden tagjának az iskolánkban eltöltött időben személyisége lehetséges önmegvalósításához.

Tevékenységünket **nevelési alapelveink** határozzák meg, melyek a következők:

1. A tevékenység, gyakorlatközpontúság elve
2. Az alkotás elve
3. A közösség által való nevelés elve
4. Az alternativitás elve
5. A fizikai, szellemi, érzelmi és jellemi fejlődés egyenértékűségének elve
6. A játék és játékoság elve
7. A menedzser szemléletű nevelés elve
8. Élménypedagógiai szemléletű nevelés, aktív tanulás elve

Nevelési alapelveink megvalósítása érdekében pedagógus kollektívánk elengedhetetlenül fontosnak tartja minden egyes nevelő részéről a következőket:

Tanulóinknak progresszív pedagógiai értékeket kívánunk közvetíteni.

Mit jelent számunkra ez?

A gyermekközpontúságon túl jelenti a gyermek optimális fejlesztését szolgáló pedagógiai légkört, a hagyományos tantárgystruktúra merevségét felváltó, a mindennapi valósághoz és a gyermeki világlátáshoz egyaránt jobban igazodó oktatási tartalmakat, az individuumok egyediségének tiszteletét, az egyéni tanulói érdeklődést szem előtt tartó, gazdag iskolai tevékenységkínálatot, az ismeretszerzés és képességfejlesztés harmonikus összhangjának

megteremtésére irányuló törekvéseket, a tanulói gátlásokat, szorongásokat mindinkább oldó tanítási stílust.

Céljaink:

Pedagógiai programunkkal olyan iskola működését kívánjuk szolgálni, amelyben:

- a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlesztése áll a középpontban,
- kiemelt szerepet kap a matematikai, az anyanyelvi ismeretek, alapkészségek elsajátítása, az alapkészségek elsajátítása a tevékenységközpontú stratégiákra épül,
- tanulóink képessé válnak a különféle (verbális, vizuális, informatikus) csatornákon nyert információk értelmezésére, feldolgozására,
- a változatos tevékenységi formák lehetőséget biztosítanak az egyéni képességek kibontakoztatásához,
- tanulói együttműködésen alapuló tanulás,
- minden lehetséges eszközt felhasználunk az esélyegyenlőtlenség megszüntetésére, az esélyegyenlőség megteremtésére,
- differenciált tanulásszervezéssel, tehetséggondozó körök szervezésével, pályázatokon, versenyeken való részvétellel magas szintű tehetséggondozó munka folyik,
- a nevelőmunka középpontjában az európai humanista értékrend, a hazaszeretet és magyarságtudat, az erkölcsi-morális tisztaság áll,
- a viselkedéskultúra, élet, egészség és a test harmóniája értéknek jelenik meg,
- munkánkat a gyermekek iránti szeretet, a gyermekközpontú pedagógia hatja át,
- demokratikus elvek érvényesülnek, amely a szülők, nevelők, gyermekek felelősségére épít,
- jó belső légkör uralkodik,
- a tanulók megfelelő alapot kapnak ahhoz, hogy az általános iskola befejezése után képességeiknek megfelelően tudjanak választani a továbbtanulási lehetőségek közül.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok egybeesnek a tantestület tagjai által preferált nevelési-oktatási célokkal, valamint a szülők által kinyilvánított elvárásokkal.

A nevelő – oktató munkánk alapelvei

Olyan fundamentális, átfogó elvek, melyek az iskola működését egész folyamatában, minden korosztályra kiterjedően, minden tevékenységi módban meghatározni hivatottak.

1. **A tevékenység-, gyakorlatközpontúság elve:** az iskola csak olyan nevelési célokat tűzhet maga elé, melyekhez a megfelelő tevékenységrendszert is meg tudja szervezni - az iskola a gyakorlati színtér.
2. **Az alkotás elve:** alkotó embereket neveljünk, akik képesek lesznek természeti és társadalmi környezetük folyamatos és tudatos védelmére, fejlesztésére.
3. **A közösség által való nevelés elve** (tanulóink társas lényekként egymással együttműködve, egymásra hatva végzik tevékenységüket, melynek nevelő hatása attól is függ, hogy milyen ez az együttműködés).
4. **Az alternativitás elve** (az alternatívák közötti eligazodás gyakorlata).
5. **A fizikai, szellemi, érzelmi és jellemi fejlődés egyenértékűségének elve** (az iskola harmonikus működése megkívánja valamennyi tagjának szellemi, érzelmi, fizikai részvételét a folyamatokban).
6. **A játékosság elve** (a gyermeki munkának és az iskolai élet minden történésének bizonyos értelemben játéknak kell lennie) - a játék, mint önálló tevékenység.
7. **A menedzser szemléletű nevelés elve** lényeges pedagógiai kérdés: hogyan tud az egyén érvényesülni társadalmi gyakorlatában - felkészültségének megfelelően. Összhangot kell teremteni az egyéni szabadság, siker és a társadalmi értékrend között.

Kiemelten kell kezelni az akarati tevékenységet, a fokozatos önállósodásra, függetlenségre nevelést (rendszerfüggőségben), magasabb szabadságfok biztosítását.

A tanulók szokásrendszerében a következő elvek érvényesülését kell kialakítani:

A proaktivitás elve - légy kezdeményező!

Az önmenedzselés elve - a legfontosabb dolgoknak adj elsőbbséget!

A kölcsönös előnyök, a megértés elve - először megértem a másikat, majd ők értsenek meg engem.

A rendszer elve - az egész több a részek összegénél.

Az újratermelődés elve:

- fizikai dimenzióban az ésszerű táplálkozás megtanításától a testi fejlettségig,
- az idegrendszeri regenerálódás jelentőségének a hangsúlyozása,
- a mentális dimenzióban a gondolkodás fejlesztését kell hatékonyan segíteni, az agytorna funkciót tudatosítani a gyermekekben,

- a szociális mező területén fontos a még nagyobb odafigyelés másokra. a másokkal való kapcsolataink ápolására.

A fenti alapelvek meghatározzák mindennapi nevelő-oktatómunkánkat, melynek végső célja a ránk bízott gyermekek testi, szellemi fejlődésének leghatékonyabb biztosítása. Pedagógiai programunk megvalósításával olyan iskolát szeretnénk működtetni, amely a lehető leggyorsabban reagál napjaink társadalmi kihívásaira. A gyermek, az iskolánk jövője legyen az etalon minden pedagógiai folyamatban.

Az iskola célrendszere

Intézményünk célrendszerét helyzetelemzésünk, az iskolával szemben támasztott társadalmi igények, az iskolahasználók elvárásai, meglévő hagyományaink alapján határoztuk meg.

Az intézmény egésze számára érvényes célok:

- a személyiség sokoldalú fejlesztése
- az alapkészségek elsajátítása
- a műveltségi területek ismeretanyagának magas szintű elsajátítása
- felhasználni képes tudás kialakítása
- kreativitás fejlesztése
- tehetséggondozás
- önképzés, önálló ismeretszerzés igényének kialakítása
- hazafias nevelés, hagyományörzés
- kommunikációs képesség kialakítása
- informatikai képzés
- környezetvédelemre nevelés
- fenntarthatóságra törekvésre nevelés

Iskolánk kiemelt céljai:

- a meglévő alapkészségek lehetőségek szerinti legmagasabb szintre való fejlesztése,
- sokoldalú képességfejlesztés,
- a személyiség mindenoldalú fejlesztése.

Nevelő munkánk sikerkritériumai:

- a fejlődés nyomán átalakuló követelményeknek megfelelően újraértelmezni az iskola funkcióját,

- fokozatosan elsősorban nevelőfunkciójú iskolává fejlődés, ennek megfelelően a hagyományos iskolai tevékenységek átalakítása,
- olyan emberek nevelése, akik munkájukat belső szükségletnek tekintik, akik önálló ítéletalkotásra képesek, egész életükben megőrzik az önművelés igényét, akikben harmonikus egységet alkot a közösség minden problémájáért felelősséget érző, nézeteiért bátran kiálló ember.

Célunk végzős 8. osztályosaink kimenetelének biztosítása, akik mindazt tudják és tenni képesek, amire társadalmi gyakorlatukban szükségük van.

Feladataink a sokoldalú képességfejlesztés megvalósításához:

1. A középpontban a tevékenység-centrikus oktatás áll, tehát olyan szükségletkielégítő tevékenységek szervezése, amely leköti a gyerekeket, komfortélményt biztosít nekik, fokozza teljesítményüket, kitágítja érdeklődésüket.
2. Célunk a tehetséjelöltek korai felismerése és fejlesztése, valamint a családi eredetű szociális hátrányok részbeni enyhítése.
3. Pedagógiánk alapja a humanizmus és az optimizmus; a gyermek tisztelete és megbecsülése, az egyenlőség és a kölcsönös együttműködés. Magunkénak valljuk azt a tételt, hogy minden egészséges gyermek idővel teljes értékű emberré nevelhető.
4. A nyitott iskola elvét hirdetjük, amely tudomásul veszi, hogy a tanulók nemcsak az iskolában tanulnak, figyelembe vesszük a környezet értékközvetítő, szocializáló hatásait; igényt tartunk a helyi társadalom pedagógiai potenciáljára; partnerként kezeljük a családot, a szülőket.
5. A pedagógusoktól elvárjuk a kreatív munkát, a programok alkotó adaptálását. Elvárjuk továbbá a szakmai önismeretet, empátiát, toleranciát. Valljuk, hogy adott pedagógiai paradigma megvalósulását elsősorban a tanítási program és az azt megvalósító pedagógusok képessége és attitűdje határozza meg globális szinten.

A fenti célok, alapelvek megvalósítása elképzelhetetlen a **Gyermekközpontú Iskola** nélkül.

Iskolánk feladata az egész személyiség - az értelem, érzelem, fizikum, jellem - harmonikus és differenciált fejlesztése. A jellemnevelés az emberből kiinduló és emberérdekű kell, hogy legyen. Ennek érdekében elengedhetetlen

- az egyes életkorok sajátosságainak, egyéni különbségeknél a figyelembe vétele;

- a különböző - anyagi, családi, műveltségi - körülmények között élő tanulók esélyegyenlőségének a biztosítása, személyiségük kibontakoztatásának elősegítése.

Iskolai nevelésünk tartalmában, légkörében szerves és zökkenőmentes folytatása az iskolát megelőző intézményes - óvodai - nevelésnek.

Célunk, hogy magas színvonalú oktatással, általános emberi értékeket közvetítő neveléssel tanítványaink a képességeik szerinti legmagasabb eredményt éri el.

Az iskola legfontosabb feladata a tanulási területeken átívelő általános kompetenciák fejlesztése, melyek:

- A tanulás kompetenciái
- Digitális kompetenciák
- Kommunikációs kompetenciák, anyanyelvi és idegen nyelvi
- Matematika gondolkodás kompetencia
- Személyes és társas kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés és kulturális tudatosság
- Munkavállalói és vállalkozói kompetencia.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei, eljárásai:

a) Az alapkészségek (olvasás, írás, számolás) elsajátításának biztosítása

A tanulók ebben az életkori szakaszban találkoznak először tudományos igényű ismeretekkel, a legfontosabb magatartási és viselkedési normákkal, értékekkel.

Információt szereznek szűkebb és tágabb környezetükről, elemi összefüggésekkel ismerkednek, megtanulják megkülönböztetni a lényegest a lényegtelentől.

Ennek megfelelően alapvető feladat az összefüggések felismertetése, a lényegkiemelés technikájának készségi szintre történő emelése.

b) Az indulási hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség biztosítása

A tanulók manipulatív és képi gondolkodásának megfelelően, a tapasztalati ismeretszerzés időszakában főként a tevékenységközpontú tanítási stratégia segíti a meghatározott célok elérését.

Az indulási hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében elsősorban a tudás megszerzését és alkalmazását szolgáló pedagógiai eljárások mellett szükséges az

olvasási-számolási problémák (dyslexia, dysgráfia, dyscalculia) gyors felismerése és kezelése.

c) **Értékközvetítés**

A demokratikus iskola működését a magyar alkotmányban, valamint az emberi és gyermeki jogok chartáiban rögzített értékek szabják meg. Az iskola tanítási gyakorlatában az értékek egyensúlyára törekedve egy állampolgári eszménykép körvonalait vázolja fel. Ennek megfelelően az értékek öt csoportját határozhatjuk meg:

1. A biológiai lét értékei (az élet tisztelete, az egészség értéke, stb.).
2. Az én harmóniájára vonatkozó értékek (önismeret, önművelés, stb.).
3. A társas kapcsolatokra vonatkozó értékek (tisztelet, szolidaritás, szeretet, tolerancia, stb.).
4. A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek (folyamatos tanulás, problémaérzékenység, kreativitás, szellemi igényesség, stb.).
5. A humanizált társadalom- és világnézet értékei (hazaszeretet, az egyetemes emberi értékek).

Az iskola egyik kiemelt pedagógiai törekvése az alapvető erkölcsi, etikai értékek közvetítése, amelyek a tanulói "énkép" kialakításának nélkülözhetetlen eszközei.

A nemzeti és egyetemes kultúra értékeinek megismertetése horizontálisan és vertikálisan egyaránt átszövi a cél-, feladat- és követelményrendszer mindhárom szakaszát.

Alapvető terület a történelemmel, mint az emberiség kollektív memóriájával való kapcsolat, különösen az európai örökség, a jelenkori demokratikus értékek és az emberi jogok szempontjából.

A tolerancia és a kölcsönös tisztelet fejlesztése és kialakítása megkívánja, hogy túllépjünk egyes tantárgyak (pl. történelem) keretein. Az iskolai élet - mint a politikai társadalom mikrokozmosza - megtanítja a tanulók számára a demokratikus elvek tiszteletét, a konfliktusok hatékony elemzését és a különböző konszenzusteremtő technikák gyakorlását. A tanulók ezáltal képessé válnak a felelősségteljes gondolkodásra, a logikus érvelésre, melyek alapvető elemek a demokratikus attitűdök kialakulása szempontjából. Iskolai szinten fontos feladat az öntudatos, jogait és kötelességeit ismerő és érvényesítő állampolgár nevelése.

d) **Személyiségfejlesztés (kompetenciák, önmegvalósítás, önképzés)**

Az alapelvekből következő kiemelt pedagógiai törekvés a személyiségfejlesztés. A gyermekközpontú alapkoncepció és a program követelményközpontú felépítése az alapvető tanulói készségek, képességek és jártasságok fejlesztését szolgálja.

Ennek elemeit alkotják az ismeretszerzési és ismeretfeldolgozási, a szóbeli-írásbeli-képi kifejező és az idő- és térbeli tájékozódási képességek. A készség-képesség-jártasság

fejlesztéséhez vezető folyamat fontos eleme - az ismeretek átadásán túl - a tanulói önmegvalósítás (szabodon választható foglalkozások) és az önképzés (tehetséggondozás) segítése.

e) A problémamegoldó gondolkodás kialakítása, az információk értelmezése és feldolgozása

Napjaink információs folyamatai az iskola számára az adatok minőségi szűrését is jelentik. Ennek érdekében szükséges a problémamegoldó (értelmes, kreatív, kritikai) gondolkodás fejlesztése.

Az iskolához és a tanulókhöz érkező nagy mennyiségű információ értelmezése és feldolgozása, a kialakított kompetenciák (készségek-képességek-jártasságok) működtetése a tehetségek felismerését, gondozását és fejlesztését kívánja meg.

Mivel a tanuló ennek a folyamatnak alkotó részese, ezért kreativitása és innovációs törekvései fontos építőkövei a tanítás-tanulás szakaszának.

Ezt segíti elő az iskola nevelő-oktató munkáját rendszerbe foglaló integrációs háló, mely egyrészt megtervezi a rugalmas kompetenciák fejlesztési útvonalát, másrészt lefedi a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott képzési tartalmat.

Így a tanulók nem egymástól elszigetelt, tantárgyakban elkülönített ismeretekben, hanem szélesebb értelemben vett megoldandó problémákban, átfogó, kognitív rendszerben gondolkodnak.

f) Egészséges életmódra, családi életre nevelés

A program fontos feladata az egészséges életmódra való nevelés erősítése, mely nem egyegy tantárgy (biológia, testnevelés) kizárólagos feladata, hanem az integráció során beépül valamennyi képzési terület tartalmi, fejlesztési elképzeléseibe.

A mentálhigiénés problémák kezelése és megoldása, a családi értékek megőrzésére való törekvés a tanulói tevékenységek fejlesztésének általános eleme.

g) Környezeti (környezetvédelmi) nevelés

Az iskolai nevelés-oktatás folyamatában a "cselekedj lokálisan, gondolkodj globálisan" elvnek megfelelően támogatjuk a tanulói folyamatokra és tevékenységekre épülő, az iskola egész képzési rendszerét átfogó környezeti nevelést, amely a globális látásmód kialakulásának alapvető eszköze. A szűkebb környezet megóvásának készségi szintre emelése lehetővé teszi olyan állampolgárok nevelését, akik felelősségteljesen vesznek részt a köz ügyeinek intézésében, és óvják, ápolják környezetüket.

h) Pályaorientáció

Az élethosszig tartó tanulásra való felkészítés szilárd alap megteremtését követeli meg. A tanulók az iskolai tanulmányok elvégzése után képessé válnak magasabb rendű összefüggések megismerésére és megértésére, a teljes életüket átszövő folyamatos önképzésre, szakképzésre, a rugalmas kompetenciák gyakorlati megvalósítására. Ezért a program szorgalmazza a teljes képzési időt átfogó, tudatos, megtervezett, a tanulói képességeket maximálisan figyelembe vevő pályorientációs pedagógiai stratégiát, összhangban a NAT közös követelményeiben (cross curriculum) megjelölt elvárásokkal, követelményekkel.

i) Szociális ellátások biztosítása

Az iskola által megfogalmazott célok (az indulási hátrányok csökkentése és az esélyegyenlőség biztosítása) a szociális ellátások iskolai szintjének kialakítását kívánják meg. Alapvető feladat a szülők igényeinek megfelelően, az iskola társadalmi környezetéhez alkalmazkodva az egész napos ellátások (iskolaotthon, ügyelet) és a diákétkeztetés biztosítása. Az iskola legfontosabb funkciói meghatározzák a pedagógiai program makro- és mikroszintjeit, és átszövik az egyes tantárgyi területeket is.

j) Kapcsolódás a köznevelési témahetekhez

Iskolánk az éves munkatervben meghatározott módon kapcsolódik a Belügyminisztérium által meghatározott köznevelési témahetekhez (Pénz7-pénzügyi és vállalkozói témahét, Fenntarthatósági témahét).

1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A pedagógiai fejlesztés programja

Emberek kisebb csoportjai tehetik a legtöbbet azért, hogy békésebben, egymást jobban megértve éljünk együtt. Amikor megtanulunk a másik emberre odafigyelni, akkor jobban megértjük annak szándékait és igényeit, ezáltal tekintettel tudunk rá lenni, amikor saját elképzeléseinket érvényesítjük.

Sikert remélni csak világosan megfogalmazott célokkal és fokozatos, folyamatos önfejlesztéssel lehet. Már iskolánk megalakulásakor - 1980-ban - olyan új típusú iskola megteremtését tűztük ki célul, amely nyitottságával gyorsan reagál a társadalmi változásokra, az oktatási intézménytől elvárt kihívásokra.

A társadalomban bekövetkezett változások a gyermekek személyiségfejlesztésével kapcsolatban is új kihívásokat jelentenek az őket nevelő- oktató intézmények számára.

Személyiségfejlesztési célok, prioritások életkori szakaszonként

Kisiskoláskor: E pedagógiai szakasz kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képző folyamatok keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

- Az óvodás létből az iskolai életformára történő zökkenőmentes átvezetés.
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása.
- Sikerélmény megélése, az alkotás lehetősége minden tanuló számára.
- A felnőttekhez (szülőhöz, tanítóhoz) való erős kötődés segítségével az iskolai értékrend elfogadtatása.
- Az érdeklődés, az aktivitás iránti igény felkeltése, ébrentartása.
- Helyes tanulási szokások kialakítása.
- Szemléletes megfigyelések lehetőségének biztosítása a megfigyelések szóbeli megfogalmazása, ezáltal a fogalmi készlet és a szókincs növelése.
- Olvasási, írás-, beszéd és számoláskészség folyamatos fejlesztése.
- A szövegértés és szövegképzés gyakorlása.
- Képi gondolkodás, a rendszerezési, kombinatív képesség fejlesztése tapasztalati szinten, tárgyakkal, játékokkal, elsősorban manipulációs úton.
- A közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása.

Prepubertás kor: Az első pedagógiai szakaszban felsorolt fejlesztési feladatok ismétlődnek, de tartalomban, mennyiségben követik a tanulók életkori sajátosságait, a tanulók fejlettségét az elvárható tudást. Kiemelt feladatok a gondolkodási, tanulási és kommunikációs képességek fejlesztése.

Fejlesztési feladatok:

- A személyiség értelmi, érzelmi, akarat oldalának erősítése.
- Az alapvető kultúrtechnikák elsajátítása, a kommunikáció fejlesztése.
- A saját fejlődési ütem és fejlesztési korlát elfogadása, önismeret megalapozása.
- A társakhoz való viszony motiválóképességének (segítőkészség, együttműködés, tisztességes versengés) fejlesztése.
- Törekvés a pozitív tulajdonságok felfedezésére, tudatosításukra, megerősítésükre és fejlesztésükre.
- A tanulási motívumok megerősítése, teljesítménymotivációk kialakítása.

- Az önálló problémamegoldás fejlesztése, a racionális gondolkodásmód kialakítása. - Az információszerzés és felhasználás lehetőségének biztosítása (számítógép, oktatóprogramok, kézikönyvek, szótárak, lexikonok és a könyvtár használata).
- Idegen nyelvi képesség: a beszédértés és beszélgetési képesség fejlesztése.
- Feladat- és szabálytudat erősítése.

Pubertás kor: A fejlesztés a megelőző évekre alapozva folytatódik. A fejlesztésnek fokozottabban kell szolgálni a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, a tudatos magatartást, a céltudatos feladat- és munkavégzést. Fontos:

- A tanulás céltudatos tevékenységgé alakítása, a tantárgyi kötődés erősítése, a tanulás értékének tudatosítása.
- Értelmezési képességek fejlesztése törvények, szabályszerűségek megismerésével. Okozati, indoklási bizonyítási képesség fejlesztése. Az elvont gondolkodásmód a problémamegoldó képesség kiemelt fejlesztése.
- Az önismeret, önértékelés erősítése.
- A személyiség érzelmi, akarati oldalának stabilizálása.
- A jól működő képességek fokozott fejlesztése, a sérült képességek korrigálása, kompenzálása.
- Az önálló életvitel, a társadalmi beilleszkedés módjainak, lehetőségeinek megismerése.
- Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre.
- A pályaorientáció kialakulásának támogatása, a választott továbbtanulási irányokra, iskolatípusokra való felkészítés, a pályaalkalmasság feltételeinek megismertetése.
- Társadalmi és munkaerő-piaci igényeknek való megfeleltetés.

További személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai tevékenységeink:

Iskolánk tanulói a Jobb Veled a Világ Alapítvány által kidolgozott Boldog Iskola programban vesznek részt. A Boldog Iskola fókuszában annak szándéka áll, hogy a boldogságóra foglalkozásokon megtanítsuk, hogyan lehet a negatív gondolkodásmódon változtatni és a tanulásban optimista hozzáállást kialakítani a tanulók körében. Célunk a hagyományos tudásátadást és az életben szükséges kompetenciák fejlesztését összhangba hozzuk az iskolai oktatásban. A módszernek köszönhetően javulhat az osztályközösség, csökkenhet az agresszió, jobb eredményeket érhetnek el a gyerekek a tanulásban, a program jótékony hatással van mind a diákokra, mind a foglalkozást tartó pedagógusokra. A program a pozitív pszichológia módszereire épül. (<http://boldogiskola.hu/boldog-iskolak/>)

1.3. Egészségfejlesztési program

A világban történő természeti, társadalmi és gazdasági változások következtében az emberiség egészség állapota általánosságban véve romlik, egyre nagyobb egyenlőtlenségek mutatkoznak ezen a területen mind a földrajzi helyzet, mind a társadalmi rétegződés tekintetében.

Az egészségi állapot javítása nem képzelhető el megalapozott nemzetközi, nemzeti és regionális politikai stratégiák nélkül.

A magyar kormány is napjaink egyik fontos feladatának tekinti a hazánkra is jellemző kedvezőtlen tendenciák pozitív irányúvá változtatását, a magyar populáció egészségi állapotának javítását, tovább azt, hogy a születéskor várható élettartam közelítsen az Európai Unió országainak átlagához.

Ennek megvalósítását szolgálják a különféle egészségvédelemmel kapcsolatos programok. E távolabbi célok megalapozását szolgálják iskolánk Pedagógiai programjában megfogalmazott egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok is.

1.3.1. Az egészségfejlesztési program iskolai feladatai

Az egészség fogalmából, összetevőiből következik, hogy a fejlesztési folyamatban mindannyiunkra hárulnak feladatok, ebből következően az iskolára, annak minden szereplőjére is.

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők tudatos megismerésére, folyamatos fejlesztésére, ezáltal egészségük javítására.

Az egészségfejlesztés fő feladata egy általánosan érvényes egészségfejlesztő politika kifejlesztése, egészségfejlesztő környezet megteremtése, az egészségfejlesztő közösségi tevékenység, az egyéni képességet fejlesztése, és szemléletváltóztatás az egészségügyi szolgáltatásokban.

Az iskolai egészségfejlesztés, egészségnevelés célja, hogy elősegítse a tanulók attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy folyamatosan nyomon tudja követni saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó hatásokat, és ez által képessé váljon egészségének megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. Képes legyen megfogalmazni, megvalósítani a teljes fizikai, szellemi és szociális jól-lét állapotát az egyén és a csoport számára. Találja meg az egészséget védő, ugyanakkor a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat. Az egészséget nem életcélként, hanem a mindennapi élet erőforrásaként kell értelmezni, mely

pozitív fogalom. Az egészségfejlesztés nem csak az egészségügyi ágazat kötelezettsége, hanem sok más szervezet mellett az iskoláé is. Az iskolára nagy felelősség és sok feladat hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében.

A fenti célokból adódó feladataink:

Az iskola minden tevékenysége testi, lelki és szociális fejlődést szolgáljon.

- Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak, szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek egészségi állapotát megőrzik, javítják.
- Az egészséges életmódra nevelés területén tanítsunk, neveljünk személyi és környezeti higiénia helyes napirend, életrend kialakítására, a szabadidő hasznos eltöltésére az egészséges szervezet felépítésének és működésének megismerésére a mozgás, a testedzés, a sport fontosságára az egészséges állapot örömteli megélésére, a harmonikus élet értékeként való tiszteletére, a betegségek megelőzésének módjára!
- Fel kell készíteni a tanulókat a következőkre:
  - legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni (felnőtt korokban is)
  - tudjanak egészséges életvitelt kialakítani
  - legyenek képesek konfliktusokat megoldani
  - tudják elfogadni beteg, sérült, fogyatékos embertársaikat, alakuljon ki velük kapcsolatosan a segítő mentalitás.
- Ismerjék meg környezetük veszélyeztető tényezőit az iskolában, háztartásban, közlekedésben, mindenütt. Ismerjék meg a veszélyes anyagokat!
- Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére:
  - önállóan tudjanak közlekedni (gyalogosan, kerékpárral)
  - tudják a tömegközlekedési eszközöket balesetmentesen használni, balesetet elhárítani.
- Fel kell készíteni a tanulókat - különösen a serdülőket:
  - a nemi érés biológiai, pszichológiai problémáira
  - a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok kialakításának kerülésére (dohányzás, alkohol-drogfogyasztás, helytelen táplálkozási, öltözködési szokások).
- Kiemelt feladatnak tekintjük az egészségnevelésen belül a drogprevenციót.
- Foglalkozni kell a családi életre neveléssel.

- A harmonikus, egészséges életvitelt megalapozó tanulói szokások kialakításához a pedagógusi példaadás mintaként szolgáljon.

1.3.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Intézményünkben az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 8. évfolyamon a biológia tantárgy keretében történik.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- A tanulók felkészítése a balesetek, sérülések elkerülésére.
- Megismertetni a prevenció fontosságát, az élet tiszteletét erősítő erkölcsi magatartás jellemzőit.
- A sérült és fogyatékos embertársak elfogadása, segítőmentalitás kialakítása.
- A korszerű elsősegélynyújtás és újraélesztés elméletének és gyakorlatának elsajátíttatása.
- Az egészség megőrzését erősítő értékek felismertetése.
- Veszélyeztetett tényezők felismertetése, tudatos kerülésükre nevelés.
- Legyenek tisztában azzal, hogy az egészségügyi ellátást mindenki szüksége szerint igénybe tudja venni.

Fejlesztési feladatok:

- Tudatosan kerüljék a veszélyhelyzeteket.
- Legyenek tisztában azzal, hogy az elsősegélynyújtás állampolgári kötelesség, melyet törvény ír elő.
- Legyenek képesek a szervrendszerek sérüléseinek szakszerű ellátására, elsősegély alkalmazására.
- Tudják szakszerűen végezni az életmentő beavatkozásokat, azaz a komplex reanimációt.
- Ismerjék a szaksegítség igénylésének módját.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

Az elsősegélynyújtás és újraélesztés alapismereteinek és gyakorlati műveleteinek és készségeinek elsajátítása biológia órán történik.

Szerep és szituációs játékok során megtanulják az elsősegélynyújtás, újraélesztés alapvető formáit. Megtanulják azt is, hogy életmódjuk, tevékenységeik fontos szerepet játszanak a lehetséges veszélyek és kockázatok felismerésében és kezelésében.

1.4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos általános feladatok

- Személyiségük egészséges és etikus fejlődése érdekében legyenek tisztában a tanulók a humánus társas kapcsolatok létrejöttének feltételeivel.
- Előkészítés a helyes családi életre, mely akkor tölti be igazi szerepét, ha az egymás iránt érzett szeretet, felelősségérzet, bizalom, együttérzés, gondoskodás, türelem hatja át.
- Életrendjük kialakításakor legyenek tisztában az egészséges életmód életkornak megfelelő szabályaival, legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni.
- Legyenek képesek a beteg, sérült, fogyatékos embertársak iránti elfogadó, segítőkész magatartásra.
- Legyenek tisztában a káros szenvedélyek egészségromboló hatásával és ennek az egyénre, családra, közösségre, társadalomra ható nehézségeivel és következményeivel.
- A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- A kommunikációs kultúra középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és kifejezés, a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének a képességei állnak.

1.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok

- Az eredményes tanulás feltételei és annak megteremtésére való nevelés, hogy a tanulók mozgósítsák személyiségük pozitív erőit ennek megvalósulása érdekében.
- Saját, egyéni hatékony tanulási módszerek kialakítása, találjanak rá az adottságaiknak legjobban megfelelő műveltségi területekre. Saját tudásuk közkinccsé tétele – projekt munkában való aktív közreműködés.
- Kooperatív technikák alkalmazása a tanítási órákon - ezekben való aktív tanulói közreműködés.
- Párosmunka, csoportmunka alkalmazása, egymás segítése, egyenlő, változatos feladatosztás, a tanulók érdeklődése és terhelhetősége szerint.
- Tanulópárok kialakítása.
- Felelősi rendszer kialakítása, felelősségvállalás erősítése.

1.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai

- Együttműködő közösség kialakítása, s a tartalmas és vonzó közösségi életben a tanulók sokirányú tevékenységének fejlesztése, képességeinek kibontakoztatása.
- Az önismeret fejlesztése, önnevelés megfelelő irányítása, az alapvető szellemi, erkölcsi értékrend kialakítása és követése.
- Ismerjék a nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, melyek az otthon, a lakóhely, szülőföld megismeréséhez vezetnek.
- A tanulók kapcsolódjanak be a szűkebb és tágabb környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- A munka szerepe az egyén életében, az (iskolai) munkához való képességek fejlesztése, a kreativitás, újítási készség kibontakoztatása.
- Az új információs környezetben eligazodó, és azt kritikai módon használó tanulók nevelése.

1.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai

- Ismerjék a Diákönkormányzat felépítését, működését, tudják, hogy a demokrácia gyakorlásához szükséges az egyéni és a közösségi érdekek felismerése, s olyan tanulók választása, akik önzetlenül, lelkiismeretesen vállalják társaik érdekeinek a továbbítását, azok képviselőjét.

1.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

- A kulturált szabadidőtöltés követelményei, helyes gazdálkodás az idővel.
- A tanulók közlekedési, tűzvédelmi és polgári védelmi ismereteit projekt keretében fejlesztjük.
- Legyenek tisztában azzal, hogy rendkívüli események, természeti-, technikai civilizációs katasztrófák bekövetkezése esetén mi a teendő és milyen magatartási szabályok érvényesek.
- A tanulók legyenek érdeklődők, nyitottak, megértők a különböző szokások, kultúrák, vallások, a másság iránt.
- A tanulók társas kapcsolatainak gazdagítása, a társak (nemek) iránti helyes megítélésre nevelés.
- Az érzelmi és indulati eredetű tagadások és magatartásformák tudatos csökkentése.

- A tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is vegyenek részt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

1.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

1.5.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletezését munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása, értékelése
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- különböző, osztályozó javító és pótló vizsgák lebonyolítása
- dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a szakmai továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor, szabadidős foglalkozások szünetében
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

1.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma

A társadalomban zajló változások hatására sokféle, tartalmában és tevékenységében bővült pedagógusszerep alakult ki napjainkra. Ebben a folyamatban kiemelt szerepet tölt be az **osztályfőnök**, aki az iskolákban a személyességet jelenti, az osztályt, mint nevelési tényezőt, a szociális kompetenciákat alakító, formáló közösséget vezet, segíti a tanulókat a jelen történéseinek megértésében, a helyes értékrendjük kialakításában.

Az osztályfőnök munkája komplex, átfogó – a tanuló egész személyiségére és a közösség fejlesztésére irányuló tevékenység.

Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg.

1.5.3. Az osztályfőnök feladatai, hatásköre

Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

- Együttműködik az osztály diákönkormányzatával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Figyelemmel kíséri az egy, két, valamint a három vagy több tárgyból bukott tanulók számát és arányát.
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásához kapcsolódó korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetése.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti. Szülői értekezletet, fogadóórát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok, törzslapok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása. Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát, kapcsolatot tart az iskolaorvossal.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével, a pályaválasztási felelőssel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Segíti a közös feladatok megoldását.
- Órát látogat az osztályban.

- Ellátja az osztályfőnöki órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos teendőket.
- Az iskola hagyományrendszeréhez, munkatervéhez kötődő tevékenységei:
  - tervezi és megszervezi, valamint felelősséggel vezeti az osztálykirándulásokat.

A személyszállítással egybekötött programokon a szállítótól írásos nyilatkozat beszerzése kötelező arra vonatkozóan, hogy a szolgáltatás személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályokban előírtaknak, az érintett gépjármű megfelelő műszaki állapotban van és rendelkezik érvényes okmányokkal. Az utazásban résztvevőkről teljes lista szükséges, amelyen szerepelniük kell a törvényes képviselők elérhetőségeinek is.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

1.6.1. A tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről. A tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontos a tanulók motiválása, a tanulói aktivitás biztosítása, a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Tehetséggondozás

A tehetség valami iránt megmutatkozó hajlam, képesség. A tehetséges ember valamilyen tevékenységben az átlagosnál magasabb teljesítményre képes.

A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak.

A tehetségfejlesztés lehetőségei intézményünkben a tanórán belül:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezése
- a tanórákon érvényesülő differenciált képességfejlesztés
- a német nyelv oktatása a két tanítási nyelvű osztályokban
- tantárgyak oktatása csoportbontásban /német nyelven történő tanítás/
- a továbbtanulás esélyét segítő nyelvi felkészítés
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más eszközeinek /pl. számítógépek, sportszerek/ egyéni és csoportos használata
- önálló kutatómunkára, kiselőadások tartására ösztönzés - a továbbtanulás segítése felkészítő foglalkozásokkal.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban a tanórán kívül:

- szaktárgyi, tanulmányi versenyekre való felkészítés
- levelező versenyeken való részvétel
- versenyek, bemutatók, vetélkedők /sport, kulturális/ szervezése, lebonyolítása, ezekre való felkészítés
- tehetséggondozó szakkörök
- az iskolában rendelkezésre álló tanulási források használata /könyvtár, számítógépek, multimédiás tanulói programok/
- színház- és múzeumlátogatások, szervezett szabadidős programok.

1.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Iskolánk fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat.

Egy gyermek iskolai eredményességét befolyásolhatja: adottságai, egészsége, testi épsége, a család légköre /szociális helyzete, életkörülményei, életmódja/.

A tanulási kudarcok, - amelyek elsősorban a gyermekek hátrányos helyzetéből fakadnak – a többiektől való végleges lemaradás kockázatát rejtik magukban.

Felzárkóztató programok:

- Felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások egyéni és kiscsoportos formában.
- Rehabilitációs és habilitációs foglalkozások /gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus/.
- Logopédiai foglalkozások /utazó logopédus/.
- Pszichológiai foglalkozások /pszichológus/.

Munkaformák, eljárások:

- Egyéni képességekhez igazodó, egyéni haladási ütemet biztosító differenciált tanulásszervezés.
- Tanulás-tanítás multiszenzoros módon /látás, hallás, mozgás/.
- A tanulási folyamat apró lépésekre bontása.
- Sok vizuális segédanyag.
- Ismétlés sokszor, változatosan, több szempontból.
- Számonkérés egyén képességekhez igazodva.
- Megerősítés, dicséret, motiválás különböző formái.
- Differenciálás a módszerekben, a tananyag tartalmában, óraszervezésben, a számonkérés, értékelés és a segítségnyújtás módjában.

Az iskola lehetőségeinek és a diákok igényeinek összehangolásával az 1-2. évfolyamon iskolaotthonos oktatási formát, 3-8. évfolyamon napközit biztosít, ahol kiemelt figyelmet lehet fordítani az egyes tanulókra.

1.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése

A tanulási-, magatartási- és beilleszkedési nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek fejlesztése egyénre szabottan történik a Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményében foglaltaknak megfelelően, melyhez egyéni fejlesztési tervet készítenek a fejlesztésben részt vevő szakemberek - fejlesztőpedagógus - gyermekenként, tanulónként.

A probléma kezelésének folyamata

A beiratkozásnál az iskola gondosan áttanulmányozza az óvodáktól megküldött iskolaérettségi véleményt. Amennyiben problémára utaló jelet találnak, - dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, magatartászavar, beszédhiba, hyperaktivitás, figyelemzavar vagy egyéb részképesség-zavar - a szakvéleményt meg kell ismerni a gyermekkel foglalkozó pedagógusoknak.

A gyermekkel foglalkozó nevelő a tanév megkezdésekor megismerkedik a szülővel, gyermekkel a tanév során folyamatosan kapcsolatot tart a biztosított fórumokon.

A gyermekkel foglalkozó logopédus, pszichológus sokat segíthet a probléma eredményes megközelítésében, a pedagógus kérje ki véleményüket.

Az iskolai beiratkozásnál - ha előre tudjuk a problémát, fel tudunk készülni a tanulóval való egyéni bánásmódra, differenciált foglalkozásra, egyéni, fejlesztő pedagógus általi megsegítésre. Iskolánkban normál tantervű osztályban integráltan tudjuk e tanulók oktatását, nevelését végezni. A tanítási órákon differenciált foglalkoztatás szükséges. A tanítási órákon túl fejlesztő felzárkóztatást szervezünk számukra, lehetőség szerint fejlesztő pedagógus vezetésével.

Az intézmény figyelemmel kíséri az egy, két, három, vagy több tantárgyból bukott, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókat. Felzárkóztatásuk érdekében támogató rendszert működtet.

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásához kapcsolódó korai jelző- és pedagógiai támogató rendszert működtet.

A pedagógussal szembeni elvárások:

- ismerje a részképesség-zavar tünetegyüttesét
- tudjon differenciáltan oktatni
- semmiféle hátrányos megkülönböztetés, degradáció nem érheti részéről a tanulót

- értékelésnél vegye figyelembe a tanuló eltérő képességeit, a szakvéleményben foglaltakat
- erősítse a tanuló kiemelkedési lehetőségeit azokon a területeken, ahol nem érvényesül a hátrány
- a teljesítmény mérésénél önmagához képest is nézze a tanuló fejlődését - nevelje az osztályközösséget a különböző képesség-zavarok tolerálására.

Az osztályfőnökkel szembeni elvárások:

- a szülővel szemben világosan, de tapintatosan fogalmazzon
- a tanuló fennálló nehézségéről tájékoztassa a szaktanárokat
- szükség esetén forduljon szakemberhez a gyermek ügyében
- kísérelje figyelemmel a tanuló szakellátásának folyamatát, eredményességét
- segítse a tanulót a megfelelő pályaválasztásban
- szükség esetén a tanuló magatartásáról, teljesítményéről adjon írásban véleményt.

Az osztályfőnöknek, tanítóknak, tanároknak ismerni kell a probléma törvényi hátterét, a javaslatot tehetnek az iskolavezetés számára a tanuló különböző szintű és fokozatú mentesítésére.

Amennyiben SNI-s problémára a beiratkozásnál nem derül fény, úgy az osztálytanító, szaktanár kötelessége, hogy a probléma észlelésekor a megfelelő intézkedést tegye: - konzultáljon nevelőtársaival az adott eset kapcsán, valóban a jelzett probléma áll-e fenn - jelezze az iskolavezetésnek

- beszélje meg az észlelt problémát a szülővel – amennyiben szükséges, úgy kérje a tanuló nevelési tanácsadói vizsgálatát, véleményezése legyen korrekt, szakmailag megalapozott, küllemében igényes
- kísérelje figyelemmel a gyermek iskolai előrehaladását, ha szükséges, erősítse meg a szülőt a további vizsgálatokat illetően
- tájékoztassa az iskolavezetést a vizsgálatokról, kérjen intézkedést, ha szükséges
- munkáját szakmai hozzáértéssel, empátián, segítőkész módon, tapintatosan végezze.

1.6.4. Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Az iskolába kerülő gyerekek jelentős esélykülönbséggel kezdik meg tanulmányaikat, ezért nagy hangsúlyt kell fektetnünk az indulási hátrányok csökkentésére, a különböző képességű illetve eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztésére.

Intézményünk fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Az iskola minden pedagógusa felelős e feladat végrehajtásáért. Iskolánkban egyenlő esélyt biztosítunk mindenkinek arra, hogy a fejlődéséhez szükséges képzést megkapja. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatását, nevelését integráltan végezzük. Biztosítjuk iskolai kereteinken belül az elsajátítható tudást és a kialakítandó képességeket, szem előtt tartva egészséges személyiségfejlődésük megalapozását, fejlesztését.

Az integrált képzés a speciális egyéni szükségletekhez is igazított sajátos módszerekkel, ismeretanyag-elrendezéssel, értékelési rendszerrel történik, a NAT-ban lefektetett általános célok és a közoktatás tartalmi szabályozásának elveihez alkalmazkodva.

Az integrált képzésben résztvevők az általános iskola tanítási rendjéhez alkalmazkodnak, egyéni gyógypedagógiai, rehabilitációs fejlesztésük órarendjükhöz és napirendjükhöz igazodik.

Az SNI tanulók oktatásának alapelvei:

- Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedését, a többi tanulóval való együtt haladását tekintjük.
- Személyre szabott pedagógiai eljárásokat, eszközöket, módszereket alkalmazunk.
- Törekedni kell arra, hogy a tanulók minél több sikerélményhez jussanak a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során.
- A gyógypedagógus egyéni fejlesztési tervet készít.
- Egyéni haladási ütemet biztosítunk számukra.
- Együttműködünk a Vas Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat szakembereivel.
- Évente legalább egy alkalommal személyre szabott szóveges értékelés keretében összegezzük az adott időszak eredményeit.
- Fejlesztőpedagógus, az iskola gyógypedagógusai és utazó gyógypedagógus végzi a fejlesztést a meghatározott időkeretben, konzultálva a gyermeket tanító pedagógusokkal.
- A speciális nevelés alapelve, olyan elfogadó környezet kialakítása, ami a sajátos nevelési igényű gyermek erényeit, sikeres próbálkozásait értékeli, másságát elfogadja olyan mértékig, ameddig nem sérti a befogadó közösség érdekeit, jogait és az iskola házirendjét.
- Az intézmény a lehetőségéhez mérten biztosítja gyógypedagógus által vezetett gyógypedagógiai ellátást.
- A sajátos nevelési igényű gyermek nevelését, oktatását a fejlesztésüket segítő tankönyvekkel és tárgyi eszközökkel segíti.
- A tanítás-tanulás folyamatában figyelembe veszi az egyes tanuló sajátos nevelési igényét.

Célok:

A fogyatékoságból eredő hátrányok csökkentése, kompenzálása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés-specifikus szempontú támogatása. Összhang megteremtése, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló - problémája figyelembe vétele mellett - ugyanolyan ellátásban részesüljön, mint más gyermek.

Biztosítani szeretnénk számukra, hogy

- a fejlesztés segítse számukra az önállóságot, a társadalmi beilleszkedést
- rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozásokban részesüljenek
- a tanulót a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Feladatok:

Az integráltan tanuló sajátos nevelési igényű gyermekek számára speciális pedagógiai segítségnyújtás.

Az együttműködés formáinak kialakítása – rögzítése, illesztése az aktuális órarendbe. A tanulók megfigyelése, fejlesztésének, lehetőségeinek, korlátainak értelmezése, teammunkában a gyógypedagógussal, logopédussal, a szakértői vélemény alapján.

A fejlesztés tervezése tanórai keretek között, a rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozások keretében – egyéni és csoportos fejlesztő tevékenység speciális pedagógiai segítségnyújtással – a gyógypedagógus szakmai irányításával készített egyéni fejlesztési tervekre építetten.

A tanuló fejlődésének, elért eredményeinek meghatározása, rögzítése együttesen kialakított vélemény szerint – a szülő bevonásával, tanácsadás a szülőnek, segítségnyújtás a családi neveléshez, a gyógypedagógussal együttműködve.

Az integráltan oktatott SNI-s tanulók nevelésével kapcsolatos szakmai tapasztalatcserén, szakmai felkészítésén, folyamatos továbbképzésen való részvétel, valamint a szakmai anyagok igénybevétele.

SNI-s tanulók rehabilitációs, rehabilitációs ellátása iskolánkban:

Ezek a gyerekek különleges gondozást igényelnek, és iskolánk ezt biztosítja számukra. Az iskola óratervében megjeleníti a pedagógiai célú rehabilitációs órakeretet, amely a különböző sajátos nevelési igény esetén eltérő mértékű, és a Nkt. 6. sz. melléklet és 20/2012. EMMI r. 138.§ alapján számított heti óraszám lehet.

Olyan tanítási-tanulási folyamatot biztosítunk számukra, ami problémájuk megoldásában nyújt segítséget, /pl.: eszközök, időkeret stb./ úgy, hogy a tanuló egyéni sikereket érjen el.

A szakember meghatározott időkeretben foglalkozik az SNI-s tanulókkal és fejlesztésükre egyéni fejlesztési tervet készít, egyéni fejlődési lapot vezet.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé iskolánkban.

Erőforrásainkhoz mérten a szükséges pedagógiai feltételeket biztosítjuk a sajátos nevelési igényű tanulók számára: A nevelés, oktatás, fejlesztés kötelezően biztosítandó pedagógiai feltételeit a köznevelési törvény tartalmazza. A köznevelési törvény a sajátos nevelési igényű tanulókhöz igazodva az általánosan kötelező feltételeket több területen módosítja, illetve kiegészíti olyan többletszolgáltatásokkal, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára iskolánkban is.

Alapdokumentumunkban foglaltaknak megfelelően intézményünk fogadja az érvényes szakértői véleménnyel rendelkező integráltan oktatható mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavar diganózissal rendelkező tanulókat. Rehabilitációs, rehabilitációs ellátásukat az Oktatási Hivatal által meghatározott irányelvek alapján végezzük.

Tárgyi feltételek

A fejlesztés megvalósításához iskolánk a megfelelő tárgyi feltételekkel is rendelkezik. A fejlesztés hatékonyságát szolgálja fejlesztőtermünk, és a fejlesztés különböző területeihez szükséges eszközök. Pl.: mozgásfejlesztő eszközök, fejlesztő játékok és szoftverek, könyvek.

Az EFOP-3.1.6-16-2017-00017 projekt keretében kidolgozott új képzési módszertan alkalmazásáról

Projekt azonosítója: EFOP-3.1.6-16-2017-00017

Projekt címe: *"Együtt könnyebb!" a minőségi befogadó neveléshez, oktatáshoz való hozzájárás javítása Vas megyében"*

Kapcsolódó indikátor megnevezése: Új képzési módszertant alkalmazó intézmények száma

Intézményünk Együttműködési Megállapodást kötött a Szombathelyi Tankerületi Központtal és az Aranyhíd Egységes Gyógypedagógiai, Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskolával (továbbiakban Aranyhíd EGYMI) az EFOP-3.1.6-16-2017-00017 kódszámú

"Együtt könnyebb!" a minőségi befogadó neveléshez, oktatáshoz való hozzáférés javítása Vas megyében" című pályázat keretében kidolgozott új képzési módszertan megismerése és alkalmazása tárgyában.

Az Aranyhíd EGYMI életkor és SNI besorolás alapján differenciált feladatbankot dolgozott ki az integrált nevelési-oktatási formában ellátott SNI gyermekek fejlesztésére.

Az utazó gyógypedagógusi tevékenység kiemelt feladata a szakértői véleményben foglaltak, a diagnózisok értelmezése, ezek alapján egyéni fejlesztési tervek, eljárások kidolgozása, komplex gyógypedagógiai fejlesztés rehabilitációs órák keretében, valamint terápiás foglalkozások biztosítása a fejlesztendő területeknek megfelelően.

A feladatbank életkor és SNI besorolás alapján, elsősorban a legnagyobb számban integrált egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára kínál fokozatosan nehezedő feladatsorokat. Alkalmazásuk megkönnyíti a gyógypedagógusok, a fejlesztő pedagógusok és a többségi pedagógusok tervező munkáját. Lehetővé teszik a tanórák, a felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások változatos, egyéni szükségleteket is szem előtt tartó, differenciált szervezését, így módon támogatva a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai bevalását, sikeres előmenetelét, az integrált nevelési formák minőségi továbbfejlesztését, a társadalmi és oktatási inklúzió elősegítését.

A feladatsorok alkalmazkodnak az életkori sajátosságokhoz. Míg a legfiatalabb, 6-10 éves korosztály számára játékos formában jelennek meg, a nagyobbak, 10-14 éves tanulók gondolkodtató, több érzékszervi csatornát megmozgató feladatsorokkal találkozhatnak.

Az elkészült feladatok a hatékony tanuláshoz nélkülözhetetlen részképességek fejlesztését teszik lehetővé az alábbi területeken:

1. Percepció
2. Figyelem
3. Gondolkodás
4. Emlékezet
5. Aritmetikai készségek
6. Finommotorika és grafomotoros készségek
7. Kommunikációs készségek (beszédészlelés, -értés, szókincsbővítés, -aktivizálás)

A feladatsorok szintenként nehezednek, a későbbiekben szükség szerint bővíthetők. Választást, összekötést, kiegészítést, rendezést, csoportosítást tesznek lehetővé.

A feladatbank kétféle módon készült el: a fent felsorolt területekre vonatkozóan 1-5. digitális tananyag formájában, amely az Aranyhíd EGYMI honlapjáról (<http://www.aranyhid-szhely.hu/>) érhető el.

Mind a 7 területre vonatkozóan nyomtatott formában, papír alapú feladatsorok készültek el, melyet minden Intézmény számára biztosít a projekt.

Személyi feltételek

A fejlesztésre szoruló tanulókkal iskolánk gyógypedagógusa, fejlesztőpedagógusai és az Aranyhíd Egységes Gyógypedagógiai, Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Fejlesztő Nevelés-Oktatást Végző Iskola utazó logopédusa foglalkozik.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő gyógypedagógus, aki:

- segíti a pedagógiai diagnózis, szakvélemény értelmezését
- szakmai segítséget nyújt az egyéni fejlesztési tervek elkészítéséhez
- segítséget nyújt a tanuláshoz szükséges segédeszközök kiválasztásában
- javaslatot tesz az egyéni fejlesztéshez igazodó módszerválasztásokra, részt vesz a részeredmények értékelésében
- együttműködik az iskolában tanító, a tanulókkal foglalkozó pedagógusokkal.

1.6.5. A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása

A gyermekek jogai olyan emberi jogok, amelyek speciális garanciákat és védelmet igényelnek. Ebből adódóan a gyermek- és ifjúságvédelmi munka során figyelembe kell venni, hogy a gyermeknek joga van a saját személyazonosságának tiszteletben tartására, a szociális biztonságra és arra, hogy minden őt érintő kérdésben véleményét szabadon nyilváníthassa.

A gyermek és ifjúságvédelmi munka jogszabályi alapját Magyarországon a legmagasabb szintű jogi norma, maga az Alaptörvény teremti meg.

A gyermek- és ifjúságvédelem területei

A problémamegelőző, preventív gyermekvédelem, melynek lényege:

- a gyermek figyelmének felhívása az őt veszélyeztető hatásokra
- annak tudatosítása, hogy esetleges baj esetén hova és kihez fordulhat bizalommal a gyermek
- a családok segítése

- jelezni a felmerült problémát, különös figyelemmel pl. a lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló) a gyermekjóléti központ szakembereinek.

A problémakezelő gyermekvédelem:

- az észlelt esetek gyors felderítése
- beavatkozás.

Ennek megfelelően elsődleges feladataink: a felderítés, a jelzés, a gyermekvédelemmel foglalkozó intézmények értesítése, tájékoztatása.

Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok megvalósításakor az osztályfőnök kollégák és az iskola vezetése a pedagógusokkal, tanulókkal és a szülőkkel együttműködik a keletkezett konfliktushelyzetek minél gyorsabb és hatékonyabb megoldásában.

1.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányból és a tanulási kudarcból eredő hátrányok csökkentését, ellensúlyozását integrált nevelési keretek között valósítjuk meg. Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget az indulási hátrányok csökkentésére, képességeinek fejlesztésére. Az iskola segíti az érzelmi egyensúly helyreállítását a gyermek és környezete között a szülők együttműködésével. A szociális sikerek mellett törekszik az esélyegyenlőség megteremtésére, a hátrányban szenvedő diákok képességeinek fejlesztésére, a teljesítménybeli sikerek elérésére is. A hátrányos helyzetű tanulókat motiválni kell az iskolai programokon, napköziben, tanulószobán való részvételre.

A szociális hátrányok enyhítését konkrétan az alábbi tevékenységformák szolgálják:

- Felzárkóztató illetve tehetséggondozó programok, szakkörök szervezése.
- Drog - és bűnmegelőzési programok.
- Pályaorientációs tevékenység.
- Tájékoztató az ösztöndíj lehetőségéről.
- Motiválás arra, hogy a gyermek tanulószobai vagy napközis ellátásban részesüljön.
- Kapcsolatfelvétel a szakszolgálati intézményekkel, szakértői bizottsággal.
- Táborozási hozzájárulások: a Diákönkormányzat programjában rögzített szempontok és elvek alapján aktualizálva a tanulók igényeihez.
- A különféle segítő felajánlások igénybevétele.
- Pályázatok figyelése, részvétel pályázatokon: Minden pedagógus feladata, hogy saját területén a nevelő-oktató munkához - ezen belül a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók

fejlesztéséhez - minden lehetőséget megragadjon az anyagi feltételek kiegészítése érdekében.

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi jog gyakorlásának helyi rendje

Iskolánk tanulói érdekeik védelmére, az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi jog gyakorlására, valamint az iskola közösségi programjainak támogatására diákönkormányzatot hoztak létre, melynek elnevezése:

Dési Diákönkormányzat

A diákönkormányzathoz az intézmény valamennyi tanulója csatlakozhat.

Az iskola diákönkormányzatának tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a diákönkormányzat fogadja el vagy módosítja, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

A diákönkormányzat munkáját az e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti. A diákönkormányzat segítő pedagógust a diákönkormányzat javaslatára az intézmény vezetője bízza meg öt éves időtartamra.

A diákönkormányzat minden évben összehívja a **diákközgyűlést**. Ennek időpontja az intézmény vezetőjével egyeztetésre kerül és szerepel a tanév rendjében. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni. Rendkívüli diákközgyűlés összehívását kezdeményezheti a diákönkormányzat vezetősége és az iskola vezetője.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének esetleges létrehozásáról és annak működtetéséről.

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet:

- a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

Az iskolai diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.

1.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái **Az intézményen belüli kapcsolatok rendszere:**

A nevelés és oktatás folyamatában kiemelkedő szerepe van a pedagógus – szülő - tanuló kapcsolatrendszernek. Az egész rendszer, a nagy és kis csoportok működésének alapelve kell hogy legyen az egymás kölcsönös tisztelete, az együttműködési készség és akarat, egymás kölcsönös segítése és támogatása.

A tanulói közösség, a szülői közösség, a pedagógus közösség harmonikus együttműködése arra a célra jön létre, hogy az iskolába beíratott tanulók részére biztosítsák a fejlődésükhöz, az eredményes tanuláshoz szükséges szolgáltatásokat, és a tanulók képességüknek, tehetségüknek és szorgalmuknak megfelelően elsajátítsák azokat az ismereteket, amelyeket az iskola a felkészítő pedagógusok munkáján keresztül közvetít.

1.8.1. Kapcsolat a pedagógusok és a szülők között

A tanárok és a szülők kapcsolata azoknak a felnőtteknek az egyenrangú szövetsége, akik egymást kiegészítve felelősen fáradoznak a gyermekek és fiatalok, a felnövekvő nemzedék szellemi és testi fejlődésén. Összefogásuk, közös gondolkodásuk és harmonikus együttműködésük fontos tényezője a nevelésnek. Találkozásaik – melyek részben szervezettek (fogadóóra, szülői értekezlet), másrészt rugalmasan alkalmazkodnak a felek igényeihez – a kölcsönös tájékoztatást /2011.évi törvény a köznevelésről 9.§ (3)/ és a felmerülő problémák együttes megoldását szolgálják. A tanár a tanuló előmeneteléről, magaviseletéről köteles rendszeresen - írásban és szóban – tájékoztatni a kiskorú tanuló szüleit. A család és az iskola közötti érintkezésben kulcsszereplő az osztályfőnök. Az iskola munkájában épít a szülők hathatós közreműködésére, ebben a szülői munkaközösség tölt be döntéshozó és szervező funkciót.

Ahhoz, hogy a szülők és az iskola nevelői közötti együttműködés valóban eredményes legyen, kívánatos hogy:

- A kapcsolat kölcsönös tiszteletre és bizalomra épüljön
- Az érintkezés közöttük legyen elfogadó, nyílt, őszinte, szívélyes, jóindulatú

- A tanulókkal kapcsolatos problémák esetén legyenek nyitottak egymás érveire, kinek-kinek a feladatából fakadó sajátosságokra, álljanak készen arra, hogy közösen keressék a legjobb megoldást.

A hatékony nevelő-oktató munka elengedhetetlen feltétele az iskola és a szülő közötti rendszeres személyes kapcsolattartás és együttműködés. A szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt tanítási napok tervezett időpontjai az iskola éves munkatervében határozzuk meg. A szülői értekezletek és fogadóórák időpontjáról legalább 7 nappal előbb tájékoztatja az osztályfőnök a szülőket a köznevelési regisztrációs és tanulmányi alarendszer (KRÉTA) Elektronikus ellenőrzőjén keresztül. A szülők az iskola honlapján is tájékozódhatnak.

Az intézményben tanító pedagógusok heti rendszerességgel, egyéni fogadóórát biztosítanak, mellyel kapcsolatosan az iskola honlapján adunk tájékoztatást.

Sürgős ügyben az osztályfőnökkel, szaktanárral telefonon az iskola központi telefonszámán lehet beszélni az óra közti szünetekben. A szülők iskolai rendezvényeken, ünnepeken, felkérés vagy meghívás alapján vehetnek részt.

1.8.2. Kapcsolat a pedagógusok és a diákok között

A pedagógusok és diákok közötti kapcsolat feltételezi:

- A kölcsönös bizalmat és tiszteletet, amely az egyik oldalon a több tudásból és felelősségből származó tekintélyt illeti meg, a másikon a saját személyiség és képességek kibontakoztatásáért tett erőfeszítéseket.
- A közös gondolkodásból, felfedezésekből, a szellemi gyarapodásból eredő élményeket.
- Az eredményes munkához nélkülözhetetlen információk és elvárások időben történő cseréjét, a szükséges megállapodások megkötését.
- Egymás teljesítményeinek, munkájának megbecsülését, tárgyilagos igazságos és méltányos megítélését.
- Az érintkezés nyíltságát, őszinteségét, kulturáltságát az esetleges konfliktusok méltányos és igazságos megbeszélésének lehetőségét.

A munkakapcsolat fő színtere tanárok és tanítványaik között az iskola, találkozósaikra mindenképp a tanóra keretei között kerül sor. De emellett számos más helyzet – szakkörök, ünnepélyek előkészítése, kirándulások, táborozások, kulturális programok, - gazdagítja a hivatalos és személyesebb együttlét lehetőségeit.

A tanulók és pedagógusok aktív együttműködése a hatékony nevelő-oktató tevékenység nélkülözhetetlen feltétele. Ez az együttműködés minkét fél számára kötelesség. Elsősorban az

osztályfőnök feladata az adott osztályban a tanulók tanulmányi munkáját nyomon követni és irányítani, de valójában a pedagógusok közösen vannak hatással a tanulókra. Ezért fontos, hogy egységes nevelési elvek alapján, azonos értékrend szerint végezzék a nevelő-oktató munkájukat.

Fontos szerepe van a személyes példamutatásnak. Cél a tanulók minél hatékonyabb megismerése, a személyes kapcsolatok kialakítása, melynek végig kell kísérni a képzési folyamatot és rugalmasan kell igazodnia az életkori sajátosságokhoz és változásokhoz.

1.8.3. A tanulók egymás közötti kapcsolattartása

A tanulók egymáshoz való kapcsolatait, és kapcsolattartás módjait figyelemmel kell kísérni, és helyes irányba kell befolyásolni. Az erkölcsi normák tudatosításával és betartatásával lehet és kell elérni, hogy a tanulók egymáshoz való viszonyára az egymás iránti tisztelet legyen jellemző. Törekedni kell, hogy az osztályközösségekben a tanulók közötti kapcsolatok alapja az őszinteség, tolerancia, segítőkészség és felelősségvállalás legyen. A tanulók közötti kapcsolat a viselkedésükben nyilvánul meg. A megfelelő magatartásformák hiánya fegyelmezetlenséget eredményez, ami zavarja a tanulást és negatív hatással lehet a tanulók személyiségfejlődésére. Megengedhetetlen, hogy a tanulók egymással szemben fizikai és lelki erőszakot, testi fenyegetést, megalázó bánásmódot alkalmazzanak.

1.8.4. Az együttműködés szervezetei, formái

1.8.4.1. A pedagógusok közösségei

A nevelőtestület

A nevelőtestület a nevelési-oktató intézmény legfontosabb tanácskozó és döntéshozó szerve. A tankerületi központ által fenntartott köznevelési intézményben az önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egységnek egy nevelőtestülete van. A nevelési-oktató intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben, a nevelési-oktató intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint e törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyebekben véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

A nevelőtestület dönt:

- a továbbképzési program elfogadásáról,
- a nevelőtestület képviseletében eljáró pedagógus kiválasztásáról,
- a házirend elfogadásáról,
- a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása, a tanulók osztályozóvizsgára bocsátásáról,

- a tanulók fegyelmi ügyeiben,
- jogszabályban meghatározott más ügyekben.
- A nevelőtestület véleményt nyilváníthat vagy javaslatot tehet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Ki kell kérni a nevelőtestület véleményét a külön jogszabályban meghatározott ügyekben.
- Az igazgató a tantestület részére tanévkezdéskor nevelőtestületi nyitó értekezletet tart, melyen meghatározásra kerül a tanév helyi rendje, az osztály és csoportbontások, a tantárgyfelosztás, az órarend, illetve szétosztásra kerülnek a feladatok.
- Az igazgató a tantestület részére a tanév szorgalmi időszakának végén nevelőtestületi záró értekezletet tart, amelyen a beadott beszámolók és az elvégzett feladatok alapján értékeli a tanév munkáját, meghatározza a javítóvizsgák rendjét.
- A nevelőtestület minden tagjától elvárta, hogy képességei és szaktudása szerint magas színvonalú minőségi, korszerű nevelő-oktató munkájával, illetve kötelességtudás, együttműködő készség, tolerancia, empátia és segítőkészség tanúsításával, valamint a tanulóknak nyújtott személyes példamutatásával, segítse elő az iskola pedagógiai programjának megvalósítását.

Szakmai munkaközösségek

- A nevelő-oktató munka hatékonyságának és összehangolásának érdekében az iskolában öt szakmai munkaközösség működését tervezzük.
- A munkaközösségek éves munkaterv alapján végzik munkájukat az igazgató által megbízott munkaközösség-vezető irányításával.
- A munkaközösségek legalább negyedévenként egyszer munkaértekezletet tartanak az elért eredmények értékelése és az aktuális feladatok megbeszélése céljából.
- A szakmai munkaközösségek év közben gyakorolják a döntési, véleményezési jogát, valamint javaslatokat tesz a munkájával kapcsolatos fejlesztésekre. /20/2012.(VIII.31.)
- EMMI rendelet 118.§/ 2011.évi törvény a nemzeti köznevelésről 71.§.
- Szakmai tevékenységüket félévente írásban értékeli.

1.8.4.2. A szülők közösségei

A szülői szervezet

Az iskolában a szülők képviseleti szervezete az Iskolai Szülői Munkaközösség, melynek tagja minden osztály szülői munkaközösségének egy választott képviselője.

- A szülői közösség a jogszabályban biztosított jogosultságait képviselőin keresztül gyakorolja. (20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 119.§ valamint a 2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről 73.§ (1))
- Az Iskolai Szülői Munkaközösség éves munkaterv alapján tevékenykedik.
- Munkatervében kapcsolódik az iskolai tanévre lebontott céljaihoz és feladataihoz.
- Az Iskolai Szülői Munkaközösség évente kétszer ülésezik, általában őszi és tavaszi szülői értekezlet után. Az ülésen az igazgató tájékoztatást ad az aktuális iskolai problémákról és eredményekről, illetve a Szülői Munkaközösség tagjai közvetítik a szülők véleményét, észrevételeit, javaslatait.
- Az osztály Szülői Munkaközösségek munkája megbeszélések formájában történik. Ezek témája az életkori sajátosságok és adott problémák függvényében változik.
- A szülői szervezettel rendszeres kapcsolatot az igazgató és az osztályfőnök tart fenn, szükség szerint eseti kapcsolatfelvétel a szaktanárokkal is létrejöhet.
- Az iskolaigazgató hivatalból gondoskodik a szülői közösség jogszabályokban biztosított jogosultságainak zavartalan gyakorlásához szükséges feltételekről.
- Az osztályfőnök feladata biztosítani az osztály Szülői Munkaközösség megszervezését, és segíteni annak működését.

1.8.4.3. A tanulók közösségei

A diákönkormányzat

- A tanulói közösségek érdekeinek képviselőit, a diákok jogszabályokban biztosított demokratikus jogainak (részvételi, véleményezési, egyetértési, döntési jog) gyakorlására, az iskolánkban a diákönkormányzat hivatott. (2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről 48.§, valamint a 20/2012. (VIII:31.) EMMI r. 120.§).
- A diákönkormányzat tagjait évente újraválasztja a tanulói közösség.
- A diákönkormányzat munkáját az osztályokban megválasztott osztály-diákbizottságok küldötteiből álló iskolai diákönkormányzati-vezetőség irányítja.
- A diákönkormányzat munkáját az –e feladatra kijelölt felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg. (2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről 48.§ (3))
- A diákönkormányzat rendszeres tevékenységi területei iskolánkban:
  - iskolai rendezvények szervezése és lebonyolítása,
  - házirend módosításának előkészítése,
  - kirándulások szervezése és lebonyolítása,

A diákönkormányzat szervezeti felépítése:

Osztályszinten:

- Legfőbb feladatuk, hogy együttműködve az osztályfőnökökkel a kétirányú információáramlás legfőbb bázisai legyenek.
- Kapcsolatot tartanak DÖK segítő tanárral és az igazgatóval. Az osztályközösség választja meg őket szavazattöbbséggel.

Iskolai szinten:

- Osztálytitkárok fóruma.(OF). Tagjai az osztálytitkárok.
- Iskolai DÖK titkára: Az OF választja meg, legalább 50%-os támogatottsággal.
- Diákközséggyűlés: Évente egyszer ülésezik, de az OF, a nevelőtestület, vagy az igazgató kérésére többször is összehívható. Résztevői az osztályok 3-3 fős küldöttei, de az iskola valamennyi tanulója megjelenhet és véleményt nyilváníthat.
- Az iskolai szintű tisztségekre az iskola valamennyi felsős tanulója jelölhető.

1.9. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

1.9.1. A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet VI. fejezet 24. pontjában foglaltak alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga)

- követelményeit
- részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati)
- és az értékelés rendjét

a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni
- a pedagógiai programban meghatározotknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismétlődő.

1.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra
- javítóvizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- pótlóvizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára,

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- akit a nevelőtestület javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat az intézmény Pedagógiai programjának részét képezi, vagyis a nevelőtestület fogadja el, az igazgató hagyja jóvá.

Hatályba lépése megegyezik a Pedagógiai program hatályba lépésével. Érvényessége határozatlan időre szól.

Felülvizsgálatát az intézmény igazgatója és a nevelőtestület kezdeményezheti. Módosítását a nevelőtestület fogadja el, az igazgató hagyja jóvá.

1.9.3. A vizsgák rendje

(20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 66. §)

A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

A vizsgabizottság elnökének feladatai különösen:

- a) meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, illetőleg teljesítette a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

Az elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

- A vizsgabizottság munkáját, a vizsgát az igazgató készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.

- Az igazgató feladata különösen:
  - a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
  - b) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
  - c) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.
- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

1.9.4. Az írásbeli vizsga szabályai

(20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 67.§)

1. Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által javítható formában kell elkészíteni (pl. rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program).
2. A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató tanár úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
3. A vizsga kezdetekor a vizsgaelnök a vizsgáztató tanár jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételket.
4. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.
5. Az írásbeli vizsgán csak a vizsgát szervező iskola bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számítógép, számológép használatát, melyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítani.
6. Az íróeszközökről a vizsgához, a szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik.
7. A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 68.§).
8. A vizsgázónak az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként hatvan perc,
9. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

10. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 68. § alapján a SNI és BTMN vizsgázó számára, az igazgató engedélye alapján

a) az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.

11. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 69. § alapján egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázók részére biztosítani. A pótlóvizsga (15., 16. pontok) harmadik vizsgaként - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - is megszervezhető.

12. Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatónak.

13. Az igazgató az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, esemény leírását, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó külön véleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

14. Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató tanároktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

15. Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról fel nem róható okból elkésik, távol marad, a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné

a) az igazgató - ha ehhez a feltételek megteremthetőek - hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon, vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótlóvizsgát tegyen,

b) a vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig az írásbeli vizsgakérdésekre adott válaszokat értékelni kell. (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§)

16. Ha a vizsgázó az írásbeli vizsgáról felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik, az adott vizsgatantárgyból javítóvizsgát tehet az igazgató által meghatározott időben.

17. A 16. és 17. pont alkalmazásában a vizsgázónak fel nem róható ok, minden olyan a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

18. Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

19. Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató tanár haladéktalanul kijavítja, a hibákat, tévedéseket a tanuló által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

20. Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlpra, és értesíti az igazgatót.

21. Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - tanárból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegelésével a következő döntést hozhatja:

- a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- b) az adott vizsgatantárgyból - a javítóvizsga kivételével - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja.

22. A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

1.9.5. A szóbeli vizsga szabályai

(20/2012. (VII.31.) EMMI rendelet 70.§)

1. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga.
2. A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

3. A vizsgateremben, egy időben legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
4. A szóbeli vizsgán a vizsgázó vizsgatantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
5. Minden vizsgázónak vizsgatantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a felkészülésre. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
6. Egy-egy vizsgatantárgyból a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte vagy a tétel kifejtésében elakadt. A vizsgázót nem szabad félrevezetni, gondolkodásában, a tétel kifejtésében megzavarni. A vizsgázó a tétel kifejtésében akkor szakítható félbe, ha a rendelkezésére álló idő letelt.
Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából teljes tájékoztatanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele és ennek alapján kell az érdemjegyet kialakítani.
7. Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő tételhúzás előtt, legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja (20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 71. §).
8. Ha a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
9. A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 71. § alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján
  - a) a harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
  - b) engedélyezni kell, hogy a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.
10. Ha a vizsgázónak a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 68. § (4) alapján engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia és kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
11. Ha a vizsgázó a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tesz, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére

harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

12. Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását, a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

13. A szóbeli és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

1.9.6. A gyakorlati vizsga szabályai

(20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 72.§)

1. A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a feltételek meglétéről. A gyakorlati vizsgarész a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megléte esetén kezdhető meg, illetőleg folytatható.

2. A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

3. A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztása tekintetében a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket.

4. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

5. A gyakorlati vizsgarészt - a vizsgafeladatok számától függetlenül - egy érdemjeggyel kell értékelni.

6. A vizsgamunkát érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.

7. A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára és a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzat alapján kell meghatározni.

1.9.7. A vizsgatárgyak részei és követelményei - A vizsgatárgyak részei

Tantárgy	A vizsgatárgy részei		
	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv és irodalom	x	x	
Magyar nyelv	x	x	
Irodalom	x	x	
Német nyelv	x	x	
Angol nyelv	x	x	
Matematika	x	x	
Történelem	x	x	
Környezetismeret	x	x	
Természettudomány	x	x	
Fizika	x	x	
Kémia	x	x	
Biológia	x	x	
Földrajz	x	x	
Ének-zene	x	x	x
Hon- és népismeret	x	x	
Vizuális kultúra			x
Digitális kultúra			x
Technika és tervezés	x	x	
Testnevelés			x
Dráma és színház			x
Állampolgári ismeretek		x	

A vizsgatárgyak követelményei

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény helyi tantárgyi tantervében található követelményrendszerével.

1.9.8. Az értékelés rendje

A vizsgatárgy akár egy vagy több vizsgarészt tartalmaz, az egyes vizsgarészekben elért pontszámok összege alapján a következőként határozandó meg:

- 0% -25% elégtelen
- 26%-39% elégséges
- 40%-59% közepes

60%-79% jó

80%-100% jeles

1.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

- Az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen az általános iskola körzetében lakik (a továbbiakban: kötelező felvételt biztosító iskola). Ha a településen több általános iskola működik, az egyes általános iskolai körzetet úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatói intézményekben. (Nkt. 50.§ (6)).
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

A szülők szabad iskolaválasztási jogát tiszteletben tartva, az iskolakörzeten kívüli tanköteles tanulók közül felvételt nyerhetnek:

- ha a szülő iskolánkat választja és az igazgató döntése ezt alátámasztja.
- ha az iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy

b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy

c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy

d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 24.§ (7) bekezdés alapján)

Az átvétel helyi szabályai

Iskolánk minden tanköteles tanuló számára biztosítja az átíratkozás lehetőségét a 2-8. évfolyamon.

A tanuló felvételénél figyelembe vesszük az iskolák közötti átjárhatóság biztosítása jegyében - az eddigi tanulmányi előmenetelét, az előző évfolyamokon tanult tantárgyakat, azok tanulási szintjét (pl.: idegen nyelv tanulása, normál vagy emelt szint). Szintmérésekkel győződünk meg a tanuló tantárgyi tudásáról, az emelt szintű, illetve két tanítási nyelvű oktatásra történő jelentkezéskor.

A tanulók sikeres tanulmányi munkájának folytatása érdekében felzárkóztatást, fejlesztést szervezünk.

A felzárkóztatás differenciált, egyéni segítségadással, a szakmai munkaközösségek által kidolgozott programokkal történik.

A minimum teljesítése esetén az adott évfolyamon folytathatja tanulmányait.

Sikertelenség esetén – az igazgató döntése értelmében, egyedi elbírálással - türelmi idő biztosításával a tudásszint mérés megismételhető, vagy évfolyamismétléssel folytathatja tanulmányait.

A magasabb évfolyamra való átvétel helyi rendje

- előző iskola által kiállított távozási értesítő (szorgalmi időben szerzett érdemjegyekkel, értékeléssel)
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítvány, illetve a tényleges tartózkodási helyet igazoló lakcímkártya, a szülő v. gondviselő személyi igazolványának bemutatása szükséges.

2. Az intézmény helyi tanterve

Törvényi hivatkozások:

- 2011.évi. CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 110/2012.(VI.4.) a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról szóló Kormányrendelet
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- A Dési Huber István Általános Iskola Pedagógiai Programja és Helyi tanterve 1998. (Módosítva: 2001., 2004., 2008., 2010., 2020., 2023.)

2.1. Tantárgyi struktúra és óratervek a kerettantervekhez

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Helyi tantervünkben a kerettanterv által előírt kötelező órák mellé a szabadon tervezhető órakeret óráit a tantárgy óraszámának megnövelésére használtuk fel.

Helyi tantervünkben a szabadon tervezhető 10 %-os időkeretet az egyes tantárgyaknál az egyes tematikai egységek között osztottuk el az alkalmazható tudás megszerzése vagy a képességek fejlesztése, gyakorlás, ismétlés céljából, amit részletesen az adott tantárgy helyi tanterve tartalmaz.

Tantárgyi tantervek:

<https://www.desi-szombathely.hu/tantargyi-tantervek/>

2.1.1. Tantárgyi struktúra és óraszámok 1-8. évfolyam

2020-as NAT alapján meghatározott és tervezett tantárgyi struktúra és óraszámok az emelt szintű német nyelvi oktatásban részesülő és hagyományos tantervű évfolyamok számára 1-8. évfolyam

Tantárgyak	ÉVFOLYAMOK															
	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
	H	EN	H	EN	H	EN	H	EN	H	EN	H	EN	H	EN	H	EN
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7	5	5	5+1	5+1	4	4	4+1	4+1	3+1	3+1	3+1	3+1
Idegen nyelv	1	2	1	2	1	2	2+1	2+1+2	3	3+2	3	3+2	3	3+2	3	3+2
Idegen nyelvi civilizáció																
2. idegen nyelv																
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3+1	3+1	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek																
Történelem									2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek															1	1
Hon- és népismeret									1	1						
Etika/hit –és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz																
Környezetismeret					1	1	1	1								
Természettudomány									2	2	2+1	2+1				
Biológia													2	2	1	1
Fizika													1	1	2	2
Kémia													1	1	2	2
Földrajz													2	2	1	1
Művészetek																
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház															1	1
Technológia																
Digitális kultúra					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Testnevelés és egészségfejlesztés																
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki									1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óraszám	23	24	23	24	23	24	25	27	28	30	28	30	30	32	30	32
NAT kötelező óraszám	22	22	22	22	22	22	23	23	27	27	26	26	28	28	28	28
NAT maximális óraszám	24	24	24	24	24	24	25	25	28	28	28	28	30	30	30	30
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2
Emelt szintű német nyelvi oktatásra felhasználható								2		2		2		2		2

- Szabadon tervezhető órakeret
- Emelt szintű német nyelvi oktatásra felhasználható órakeret

2.1.2. Óraterv a helyi tantervhez a kéttanítási nyelvű oktatás számára (NAT 2020)

Tantárgy	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	3+1	3+1
Idegen nyelv	3+2	3+2	3+2
Célnyelvi civilizáció	1	1	1
Matematika	4	3+1	3
Történelem	2	2	2
Állampolgári ismeretek			1
Dráma és színház			1
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1
Természettudomány	2+1		
Biológia		2	1
Fizika		1	1
Kémia		1	2
Földrajz		2	1
Ének-zene	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1
Hon- és népismeret			
Digitális kultúra	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	
Testnevelés	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Két tanítási nyelvű oktatásra felhasznált órakeret	3	3	3
Összes óraszám a két tanítási nyelvű osztályban	31	33	32

Szabadon tervezhető órakeret

Két tanítási nyelvű oktatási órakeret

Célnyelvi vagy célnyelven tanított tantárgy

2.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskola pedagógusai az oktató munka során csak olyan nyomtatott és digitális taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, melyeket a hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, stb.).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) az iskola tájékoztatja. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.

Az iskola - a pénzügyi lehetőségeihez mérten – különböző támogatásokat, pályázatokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerez be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a tanulók ingyenesen használhatják. Tartós tankönyvkészletünket folyamatosan bővítjük, fejlesztjük.

Az iskola szakmai munkaközösségei minden évfolyamban az oktatás követelményeinek sikeres teljesítése érdekében a tanulóknak felszerelési és eszközlistát állítanak össze.

Az iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok elsősorban olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak és az Oktatási Hivatal tankönyvjegyzékében szerepel. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van.

A tankönyv választás szempontjai:

- Legyen alkalmas egyéni képességfejlesztésre és differenciálásra.
- Tartalmazzon kiegészítő ismereteket, ajánlatokat.

- A tankönyv összhangban legyen a helyi tantárgyi tanterv tananyagával és követelményeivel, segítse a kompetencia alapú oktatás megvalósítását.
- A pedagógus jól ismerje a választott tankönyv szerkezetét és használhatóságát.
- A tankönyv a tanulók és a pedagógusok számára egyaránt jól használható legyen, segítse az ismeretek elsajátítását, illetve elsajátíttatását.
- Feleljen meg az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek:
  - érthető, tagolt és logikus felépítésű, o szerkezete legyen világos, egyszerű,
  - motiváljon, keltse fel a tanulók érdeklődését,
  - szövege az életkornak megfelelő megfogalmazású legyen,
  - kerülje az idegen kifejezéseket, szavakat,
  - ábrái, betűméretei, szerkesztésük segítse az önálló ismeretszerzést,
  - ösztönözzön az ismétlésre, rendszerezésre,
  - adjon lehetőséget a differenciált képességfejlesztésre,
  - adjon mintát az önálló feladatmegoldásokra.

Tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei:

A tanulók számára szükséges taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről minden évben összesítés készül, s ezt a májusi szülői értekezleten ismertetjük a szülőökkel.

2.3. A 2020-as Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Iskolánk nem kötelezi el magát alternatív pedagógiáknak. A közoktatás modernizációjának szellemében a hagyományos pedagógia folyamatos megújításának útját kívánja járni.

Az intézményünkre vonatkozó alaptevékenységi feladatok között egyenrangúnak vállaljuk fel és végezzük a felzárkóztatást és a tehetséggondozást 1-8. évfolyamig.

A képzés belső szakaszai:

1-4. évfolyam – alsó tagozat: 1-2. évfolyam, 3-4. évfolyam

5-8. évfolyam – felső tagozat: 5-6. évfolyam, 7-8. évfolyam

A szakaszok lineárisan épülnek egymásra, részben fedik, átmetszik egymást.

A különböző egyéni adottságok, képességek terén, úgy mint

- értelmi képesség
- nyelvi készség

- a tanuló teljesítményének különbségei
- az egyes műveltségi területeken mutatott fejlődési különbségek szerint **differentiált oktatást** kívánunk megvalósítani.

Ennek szervezeti formái:

- két tanítási nyelvű képzés
- emelt szintű oktatás (német nyelv)
- hátránykompenzáló csoportos fejlesztés
- képességcsoportok (átlagosnál gyorsabb, átlagos, átlagosnál lassabb fejlődési ütemet és tanulási eredményességet mutató tanulókból)
- tehetséggondozó foglalkozások
- a kooperatív tanulás általánossá tétele.

2.3.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Kiemelt feladatok:

- Az alapvető, eszköz jellegű ismeretek elsajátíttatása.
- A tanulási nehézségeket generáló hátrányos helyzet kompenzálása, az érintett tanulók visszairányítása a normál képzési pályára.
- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.

2.3.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

Kiemelt feladatok:

- az alapvető értékek, normák elfogadtatása
- hatékony tanulási technikák elsajátíttatása
- a versenyhelyzet kialakítása
- tehetségkutatás

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;

2.3.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Kiemelt feladatok:

- tehetséggondozás;
- felzárkóztatás;
- a képességcsoportok közötti átjárhatóság biztosítása;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.3.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása,

valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. Az általános iskola hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Kiemelt feladatok:

- a reális önismeret és önértékelés fejlesztése,
- a pályaorientáció kialakulásának támogatása,
- a pályaalakmasság feltételeinek megismertetése,
- a választott továbbtanulási irányra való felkészítés,
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, tovább fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával, az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük,
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

2.3.5. Lázár Ervin Programban való részvétel

Intézményünk részt vesz a nemzeti identitás erősítését célzó programban, mely a 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján kimondja, hogy Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek

művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége. Ennek jegyében a Kormány életre hívta a Lázár Ervin Programot, amely szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi-, tánc-, és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

2.3.6. Az aktív állampolgárságra nevelés erősítése

A hazafias és honvédelmi nevelés megerősítése intézményünkben

A mai világban való eligazodáshoz elengedhetetlen, hogy diákokban kialakuljon a jelenkor megértéséhez szükséges történelemszemlélet, és az, hogy nemzeti hagyományainkat értő és átérző befogadóként felismerjék a tudatos társadalmi cselekvés értékeit. Ezért fontos, hogy iskolai ünnepségeinken, iskolán kívüli megemlékezéseinken, programjainkon érvényesüljenek ezek a nevelési célok.

2.4. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A **mindennapos testnevelés**, testmozgás megvalósítását a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg heti öt testnevelés óra keretében.

Azoknak a tanulóknak, akik heti legfeljebb két testnevelés óra lehetőségét más – a törvényben meghatározott - módon váltják ki, a tantervi követelményeket ugyanúgy teljesíteniük kell, mint akik a heti 5 testnevelés órán vesznek részt.

A törvényileg meghatározott testnevelési órákon túl is nagy gondot fordítunk a tanulók **mindennapos testmozgására**, sporttevékenységére, amelyekre iskolánkban különböző lehetőségek állnak a tanulók rendelkezésére.

2.5. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

A **választható foglalkozásokat** a megelőző tanév végén, de legkésőbb a tanév megkezdésekor az intézmény vezetője nyilvánosságra hozza a tanulók számára. A tanulók a Házirendben meghatározottak szerint jelentkezhetnek a foglalkozásokra. A szülő és a tanuló aláírásával ellátott jelentkezési lapot az osztályfőnök gyűjti össze és adja le a foglalkozást tartó nevelőnek. A jelentkezések elfogadásáról az igazgató dönt. A választható foglalkozásra való jelentkezés tanév végéig érvényes, arról tanév közben kimaradni nem lehet, a hiányzást a tanórai hiányzásokhoz hasonlóan igazolni kell.

2.6. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, formái, valamint a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

2.6.1. A tanulók munkájának ellenőrzése és értékelése

Az ellenőrzés, értékelés a nevelési-oktatási folyamatnak szerves része. Ez azt jelenti, hogy az ellenőrzésben és az értékelésben ugyanazon elveknek kell érvényesülniük, mint a nevelés – oktatás folyamatának más területein.

Szemlélet és gyakorlat egysége

A szemléleti alapot az értékelés tekintetében az alapelvek rögzítik. Az alapelvek szerint a pedagógusoknak folyamatosan, rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel. Az értékelés ilyen értelemben nem más, mint az elvárt, az elképzelt magatartás összehasonlítása a valósággal, a tényekkel. A sokoldalú fejlesztés igénye szükségszerűvé teszi, hogy a tanulók iskolai és iskolához kapcsolódó tevékenysége is sokoldalú legyen.

Az ellenőrzés nem szorítkozhat csupán az ismeretek, készségek értékelésére. A sokat hangoztatott „nevelésközpontúság” azt igényli, hogy folyamatosan értékeljük a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.

Minden pedagógus arra törekedjék, hogy minél több adattal rendelkezzen a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról. Ebből következik aztán az ellenőrzés, az értékelés módszereinek sokfélesége is.

Figyeljünk arra, hogy ne csak szorosabb értelemben vett tantárgyi szaktudást és előrehaladást, hanem a gyermek valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben elért fejlődést értékeljük, osztályozzuk.

Fejlődésük jellemző vonásait, élettani sajátosságait is a közösségben elfoglalt helyzetben állandóan vegyük figyelembe.

A pedagógiai tevékenység tudatossága éppen azt kívánja, hogy tudjuk: hol tartanak, hogyan fejlődnek a tanulók, mennyit tanulnak, mennyit nem.

Értékelő szavaink minél tárgyyszerűbbek legyenek, arról tájékoztassák a tanulókat, hogy tennivalóik mely részét oldották meg sikeresen, hol, miben hibáztak, mi lehet a hibák oka, és mit kell tenniük a hibák kijavítása érdekében.

Az értékelés funkciói:

- diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelismeréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez

- formatív, fejlesztő funkció, amely a tanulás folyamatához ad segítséget tanárnak, diáknak, szülőnek
- szummatív, megerősítő, visszacsatoló funkció, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket, pedagógusnak, diáknak, szülőnek ad információt.

Amire az értékelés irányul:

- a tanult ismeretek, a tantárgyi követelmények elsajátításának értéke (írásbeli, szóbeli számonkérés)
- a tanulók tevékenységének ellenőrzése:
  - a) feladatvégző képesség
  - b) kreativitás
  - c) tevékenységből lemérhető képesség
  - d) együttműködési képesség
  - e) szabálytisztelet, felelősség vállalása.

Helyi értékelési rendszerünk sajátosságai:

Minden oktatott tantárgy értékelése a pedagógiai programban meghatározott ötfokú skálán és megadott százalékos értékkel történik. A helyi tantervnek megfelelően osztályzattal, illetve érdemjeggyel történik az értékelés.

- törekedjünk az egységes és általános értékelésre, a célok és követelmények mindenki, azaz szülők és tanulók számára legyenek ismertek,
- az értékelés módja nem sértheti a tanuló személyiségi jogait, nem alázhatja meg, a tantárgyi érdemjegy nem lehet fegyelmezési eszköz,
- az évközi értékelés legyen folyamatos és kiszámítható,
- a számszerű értékelést mindig kísérje rövid, a hiányosságra rámutató, nevelő hatású szöveges értékelés,
- az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam első félévében szöveges értékelést alkalmazunk, 3-8. évfolyamon érdemjegyeket adunk év közben, és a 3-8. évfolyamon az osztályzatokat félévkor és év végén alkalmazzuk, illetve a 2. évfolyamon a tanév végén szintén osztályzattal minősítjük a tanulókat,
- a félévi és az év végi osztályzatokat az érdemjegyek alapján kell meghatározni. (Nkt. 54. §(1)),
- érdemjegyek: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1) (Nkt. 54. § (2)),

- az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul. (Nkt. 54.§(3)),
- az érdemjegyekről a tanulót és szülőt folyamatosan értesítjük (KRÉTA-rendszer, köznevelési regisztrációs és tanulmányi alarendszer (KRÉTA) Elektronikus ellenőrzője, fogadóóra, szülői értekezlet),
- az egyes tanulók tantárgyi félévi és év végi osztályzatát az adott tárgyat tanító nevelő határozza meg, de abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér az év közben adott érdemjegyek átlagától, akkor a nevelőtestület tájékoztatást kér az érintett pedagógustól, s ha az indokaival nem ért egyet akkor az osztályzatot a tanuló javára módosíthatja. (Nkt. 54.§(6)),
- félévkor értesítőt adunk ki, tanév végén pedig hivatalos nyomtatványon bizonyítványt,
- a sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti
  - a) az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szóveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
  - b) egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól. (Nkt. 56. § (1)).
- elégséges osztályzatot az a tanuló kaphat, aki a helyi tanterv által meghatározott továbbhaladási feltételeket teljesíti. Az a tanuló, aki nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja (20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 77.§(1)).
- az egyes tantárgyakból folyamatosan kiemelkedő tanulói teljesítményt és vagy a tanulmányi versenyeken való eredményes részvételt az év végi bizonyítványban kitűnővel minősítjük. Jelölése a naplóban 5d, a bizonyítvány osztályzat rubrikájába a „kitűnő” osztályzat kerül bejegyzésre. Ezek alapján a bizonyítványban használt osztályzatok a következők:
  - kitűnő (5d)
  - jeles (5)
  - jó (4)
  - közepes (3)
  - elégséges (2)
  - elégtelen (1)

A követelmények azt a teljesítményszintet jelzik, amelyet valamely anyagrész – vagy egy-egy tantárgy – tanulása után várunk el a tanulóktól. A követelmények jelentik a tanulás értékelésében a viszonyítási alapot.

Iskolarendszerünk demokratizmusa megköveteli, hogy ne csak a tananyag legyen egységes, hanem a követelményszintek is, mert ez adja a tanulás eredményeit megítélő értékelés egységes alapját. Ebből a gondolatmenetből következik, hogy osztályzatot adni csak azoknak a tananyagelemeknek a tudására lehet, amelyekre a tantárgyi követelmények vonatkoznak.

A követelmények minimum szintje a tanulmányok további folyamatához, a továbbhaladáshoz elengedhetetlenül szükséges. Ez a követelményszint azt jelzi, hogy aki nagyon gyenge, nagyon nehezen halad, azt mindenekelőtt ezeknek a követelményeknek a teljesítésére kell alkalmassá tenni. A minimum tehát a felzárkóztató és egyéb segítő jellegű foglalkozások tartalmát is feltárja.

Érdemjegyek száma:

- félévente minimum 3/tantárgy,
- heti 2 órás tárgynál félévenként 4 db jegy,
- a heti három, illetve annál magasabb óraszámú tárgyaknál lehetőség szerint az óraszámmal egyezzen meg a jegyek száma, de legalább négy érdemjegy szerepeljen félévenként
- szóbeliség és írásbeliség arányát a munkaközösségek szabályozzák,
- a készségtárgyaknál a heti 1 órás tárgynál legalább 3 db jegy, a 2 órás tárgynál legalább 4 jegy szükséges. A több órás tárgyaknál a jegyek száma egyezzen meg a heti tantárgyi óraszámmal, de legalább 4 legyen.

Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái:

- Az előírt követelmények teljesítését a pedagógus az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik.
- Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. A tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe vesszük azt is,

hogyan a tanuló képességei, eredményei hogyan változnak - fejlődtek-e vagy hanyatlottak az előző értékelés óta.

Számonkérési formák:

- Szóbeli felelet: számonkérés az előző 1-3 óra új anyagából, a szaktanár önállóan dönti el gyakoriságát.
- Írásbeli felelet (röpdolgozat): 1-3 leckét számonkérő írásbeli ellenőrzés. Előzetes bejelentése nem kötelező. Értékelésekor érdemjegyet adunk, mely egy szóbeli felelet súlyával azonos.
- Kiselőadás: A helyi tantervet kiegészítő tananyag otthoni feldolgozását követő, szabadon előadott szóbeli beszámoló, amely osztályozható.
- Dolgozat: A tananyag kisebb egységeit összefoglaló írásbeli ellenőrzés, melyből a szaktanár saját belátása szerinti mennyiségben és gyakorisággal írathat. A dolgozatot előre bejelentjük, de elegendő csak az írást megelőző órán, mivel nem témakört ölel fel. Értékelése a röpdolgozatéval egyezik meg.
- Témazáró dolgozat: Egy nagyobb tematikus egységet lezáró, összegző írásbeli ellenőrzés. Megírását összefoglaló óra előzi meg. A témazárók mennyisége minden esetben függ a tantárgy heti óraszámától.
- Manuális tevékenység: rajz, plakát, gondolati térkép stb. elkészítése.
- Házdolgozat: melynek érdemjeggyel történő értékelésére a szaktanár a feladat kiosztásakor hívja fel a csoport figyelmét.
- Egyéb: gyűjtőmunka, kutatómunka, önként vállalt szorgalmi munka.

Érdemjeggyel értékelhető még a továbbiakban:

- órai aktivitás, óraközi munka, könyvtári gyűjtőmunka bemutatása, külön feladatok elemzése,
- versenyeken való szereplés,
- tanórákon kívüli tevékenységek (pl.: bemutatókon, pályázatokon való részvétel),
- fűzetvezetés félévente 1 jeggyel,
- a gyerek fejlődését szolgáló „attitűd” jegy adása, ha a tanuló személyiségjegyeihez képest mérhető időn belül képességei felett teljesít.
- A tanuló adottságai meghatározzák és behatárolják a képességfejlesztés lehetőségeit!
- A kiindulási szinthez képest mutatott fejlődés, mely a tantárgyban az előrehaladáshoz, a fejlődéshez kívánt erőfeszítést ismeri el.

Készségtárgyak esetén az értékelés legfontosabb kiindulópontjai:

- A tanuló adottságai meghatározzák és behatárolják a képességfejlesztés lehetőségeit!
- A kiindulási szinthez képest mutatott fejlődés, mely a tantárgyban az előrehaladáshoz, a fejlődéshez kívánt erőfeszítést ismeri el.

Osztályzatok szintjei:

- (5) **Jeles:** ismeri, érti, tudja önállóan, alkalmazza a tananyagot, tiszta fogalomtudással rendelkezik, szabadon önállóan beszél, bátran mer kérdezni.
- (4) **Jó:** a tananyagot ismeri, érti, tudja, apró bizonytalanságot észlelünk a tantárgyi tudásban, fogalomtudásban kissé labilis, kisebb előadási hibákat vét.
- (3) **Közepes:** a tananyag ismeretében hiányosságok vannak, nem minden esetben érti és tudja. Fogalomtudásában szakaszos hiányosságok észlelhetők. Ösztönzéssel, kérdésekre adott válaszok formájában beszél.
- (2) **Elégséges:** a tananyag ismerete nagyobb mértékben hiányos, nem minden esetben érti és tudja. Fogalomtudása hiányos, nagyobb bizonytalanságot észlelünk. Az önálló beszédet nem vállalja, ha nagyon muszáj, kérdésekre válaszol.
- (1) **Elégtelen:** nem ismeri, nem érti, nem tudja a tananyagot. Fogalomtudással nem rendelkezik. Önállóan nem beszél, ösztönző kérdések segítségével sem válaszol.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti a köznevelési regisztrációs és tanulmányi alrendszer (KRÉTA) Elektronikus ellenőrzőjén és a digitális naplón keresztül az érdemjegy megszerzését követő egy héten belül.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért eredmény (pontszám, %) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

Teljesítmény	Érdemjegy
30 %	elégtelen (1)
31 – 50 %	elégséges (2)
51 – 75 %	közepes (3)
76 – 89 %	jó (4)
90-100 %	jeles (5)

A szakmai munkaközösségek a tantárgy specifikumainak figyelembe vételével ettől max. 10 %-ban eltérhetnek.

2.6.2. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

Az értékelése rendje

A "magatartás" kifejezés az erkölcsi vonások állandóságára utal (tartás), és nem viselkedés csupán.

A magatartás osztályzat az életkorhoz mérten a tanuló iskolai fegyelmezettségét, viselkedését, társaihoz, a felnőttekhez, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét értékeli.

A házirendben írtakat betartva, és azt társaival betartatva együttesen értékeljük. Hangsúlyozni kell, hogy az iskola által támasztott erkölcsi követelmények jelentik a viszonyítási alapot.

Az értékelést az osztályfőnök végzi, havonta, a tanulói közösség részvételével.

Az osztályozó naplóban és a köznevelési regisztrációs és tanulmányi alrendszer (KRÉTA) elektronikus ellenőrzőjében a jelölésmódok nem osztályzatok, hanem az adott értékrend kezdőbetűje, bizonyítványban, törzslapon a teljes értékrend kiírása.

Értékrendek a minősítésnél 1-8. osztályban:

Magatartás	Szorgalom
példás (p)	példás (p)
jó (j)	jó (j)
változó (v)	változó (v)
rossz (r)	hanyag (h)

Magatartás

Példás: ha a tanuló a közösségben rendszeresen végzett, átlagosnál jobb munkájával, jó kezdeményezéseivel, az iskolai házi rend maradéktalan megvalósításával és megtartásával, iskolai példás viselkedésével kitűnik, társainak példát mutat. Felelősségérzete a közösség egészére kiterjed. Fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész.

Jó: ha a közösségi munkában becsülettel részt vesz, a rábízott feladatokat elvégzi, az iskolai házi rendet megtartja, iskolai és iskolán kívüli viselkedése általában kifogástalan, de az önálló, aktív kezdeményezés munkájából hiányzik. Fegyelmezett, segítőkész, általában megbízható, pontos.

Változó: ha a közösségi munkában csak külön, felszólításra vesz részt, viselkedésével szemben többször kifogás merül fel, a házi rendet többször megszegte és ezért több ízben büntetést

kapott, de igyekszik javulni. Nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem udvarias és tisztelettudó. Társai viselkedését közömbösen nézi, nem segít. Figyelme ingadozó, munkája pontatlan.

Rossz: ha hanyag magatartásával és fegyelmezetlenségével a közösség fejlődését akadályozza. Az iskola házirendjét rendszeresen megszegte, ezért több alkalommal fegyelmi büntetésben részesült. Iskolai és iskolán kívüli viselkedésével társainak általában rossz példát mutat, hibáit nem látja be. Közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart, szándékosan árt a közösségnek. Nevelőivel és társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, nyegle. Fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik.

A tanulók szorgalmának értékelése

Minden értékrendre általánosan vonatkozik:

- figyelembe kell venni a tanulmányi munkatényezőt - életkörülmények, szociális háttér helyzetét
- képességek szintjét.

Példás: tanulmányi munkájára igényes, igényli tudása bővítését, céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját. Munkavégzése kitartó, pontos, megbízható. Többletfeladatot vállal. Önellenőrzése, önálló munkavégzése igen jó. Kötelességtudata magas fokú, mindig készül, figyel. Érdeklődése az iskolán kívüli tananyagra is kiterjed. Egyes iskolai tárgyakban a tananyagon felül is produkál. Iskolai felszerelése minden esetben hiánytalan.

Jó: tanulmányi munkájára figyelmes, figyel az órákon, házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi. Ösztönző hatásokra rendszeresen dolgozik és ellenőrzi önmagát. Általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el. Érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretein belül. Iskolai felszerelésében csak ritkán, néhány esetben fordul elő hiányosság.

Változó: tanulmányi munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen, pontatlan. Önállóan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát. Munkája változékony jellegű, szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire. Iskolai felszereléseit általában hiányosan hozza magával.

Hanyag: figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan feladatait nem végzi el. Nem hajlandó munkavégzésre. Nem törődik kötelességeivel. Érdektelenség, teljes közöny jellemzi. Felszerelését rendszeresen nem hozza magával.

2.7. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az első osztályos tanulók évfolyamon belüli osztályba sorolásáról bizottság dönt, melynek tagjai: igazgató, igazgatóhelyettes, alsós munkaközösség-vezető.

A szülői kéréseket a lehetőségekhez mérten figyelembe vesszük.

Alsó tagozaton csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet.

Felső tagozaton csoportbontásban tanított tantárgyak az adott tanév tantárgyfelosztása alapján meghatározott.

Lehetőségeinkhez mérten egyéb tantárgyak esetében is csoportbontást alkalmazunk, ha a feltételek megengedik a magasabb létszámú osztályokban.

2.8. A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerése

A településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését az alábbi tantárgyakba integráltan végezzük: magyar nyelv és irodalom, környezetismeret, ének-zene, német nyelv, hon- és népismeret, földrajz, vizuális kultúra. Ezen kívül lehetőséget adunk iskolánkban a nemzetiségekhez tartozó tanulóknak, hogy kulturális és egyéb rendezvényeinken kultúrájukat, hagyományait bemutassák, az iskola közösségével megismertessék. Múzeum- és tárlatlátogatásokat szervezünk tanulóinknak e témában.

2.9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

Folyamatosan nyomon követjük a tanulók fizikai teherbíró képességének fejlődését. Minden tanévben elvégezzük a tanulók fizikai állapotának mérését a NETFIT tesztsora alapján. A mérést minden tanév végén, április-május hónapban végezzük a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 81.§-ában meghatározottak szerint. Időpontját az éves munkatervünkben rögzítjük. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését, vizsgálatát a testnevelés tantárgyat tanító pedagógus végzi.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét.

- Testösszetétel és tápláltsági profil:
  - testtömeg mérése
  - testmagasság mérése
  - testzsírszázalék-mérése
- Aerob fittségi (állóképességi) profil:
  - állóképességi ingafutás teszt
- Vázizomzat fittségi profil:

- ütemezett hasizom teszt
- törzsemelés teszt
- ütemezett fekvőtámasz teszt
- kézi szorítóerő mérése
- helyből távolugrás teszt
- Hajlékonysági profil:
  - hajlékonysági teszt

A kapott eredmények értékeléséhez pontérték táblázatok nyújtanak segítséget. Minden egyes teszthez külön táblázat tartozik nemre és korra való tekintettel. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába. A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok úgy kötelesek vezetni, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának változása évről- évre követhető legyen. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése a testnevelési munkaközösség vezetőjének feladatkörébe tartozik.

A szülők a NETFIT rendszer informatikai felületén nyomon tudják követni gyermekük fittségi eredményeit, valamint azok egészség szempontú értékelését. Mindehhez az iskola által rendelkezésre bocsájtott mérési azonosítóra, valamint regisztrációra van szükség.

A mérés, vizsgálat eredményeit a testnevelést tanító kollégák közösen elemzik és meghatározzák a tanulók fizikai fejlődése szempontjából szükséges következő tanévi feladatokat, intézkedéseket.

2.10. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.10.1. Egészségnevelés

Az egészségnevelés az a folyamat, amely képessé teszi az embereket az egészséget meghatározó tényezők tudatos megismerésére, folyamatos fejlesztésére és ezáltal egészségük javítására.

Az iskola egészségnevelési elvei a következő összetevőkből állnak:

1. Személyi higiénia
2. Egészséges táplálkozás
3. Aktív életmód, rendszeres sportolás
4. Lelki egészség

5. Baleset-megelőzés
6. Alkohol, drog fogyasztás és dohányzás elutasítása
7. Egészségüggyel való együttműködés

Az egészség fogalmából, összetevőiből következik, hogy az iskolai egészségnevelési folyamatban mindannyiunkra hárulnak feladatok, ebből következően az iskolára, annak minden szereplőjére is.

2.10.2. Környezeti nevelés

Az iskola környezeti nevelési szemlélete és szerepe iskolánk nevelési-oktatási rendszerében

A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

Iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk.

A környezeti nevelés célja

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

Hosszú távi célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt

- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését
- a rendszerszemléletet
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás és analízis
- problémaérzékenység, integrált megközelítés
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció, média használat
- konfliktuskezelés és megoldás
- állampolgári részvétel és cselekvés
- értékelés és mérlegelés készsége.

Környezeti nevelés színterei iskolánkban

Tanórán:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van.

Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan cselekedni a környezet megóvásáért.

Az egyszerű víz-, talaj- és levegővizsgálati módszereket a tanórákon tanítjuk meg. Külön, kiemelten kezeljük ezek elemzését, a következtetések megfogalmazását, a tapasztalatok hatásainak értékelését.

Tanórán kívüli programok:

A személyszállítással egybekötött programokon a szállítótól írásos nyilatkozat beszerzése kötelező arra vonatkozóan, hogy a szolgáltatás személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a jogszabályokban előírtaknak, az érintett gépjármű megfelelő műszaki állapotban van és rendelkezik érvényes okmányokkal. Az utazásban résztvevőkről teljes lista szükséges, amelyen szerepelniük kell a törvényes képviselők elérhetőségeinek is.

- A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat
- Különböző környezetvédelmi akciókban veszünk részt:
  - Évente kétszer, ősszel és tavasszal az iskola környékének és udvarának rendbetételét kezdeményezzük.
  - Minden évben meghirdetjük a tanterem szépítést. Az egyes osztályok tantermükért védnökséget vállalnak (állagmegóvás, virágosítás, természettudósok életének bemutatása).
  - Az iskolában rendszeresen, különböző gyűjtési akciókat (elem és papírgyűjtést szervezünk).
  - Kiállításokat rendezünk jeles alkalmakra: a Föld Napján és a Víz Napján rajz- és fotókiállítást, nyári táborokról bemutató, illetve a DÖK napi poszterekből összeállított kiállítást.

A feladatok között minden korcsoport számára szerepel környezet nevelési, természetvédelmi téma is:

- Alsó tagozat: a város parkjainak, zöldövezeteinek felkeresése - felső tagozat: Kámoni Arborétum, Parkerdő.
- Az évente megszervezésre kerülő osztálykirándulások során is javasoljuk a természetvédelmi területek felkeresését:
- alsó tagozat: megyénk arborétumai (Jeli, Sárvár, Szeleste, Kőszeg)
- felső tagozat: Órségi Nemzeti Park, Fertő-Hanság Nemzeti Park, Balatonfelvidéki Nemzeti Park
- Múzeumlátogatások: Savaria Múzeum, Vasi Vízmű Rt. Múzeuma.

A környezeti nevelésben résztvevők:

A környezeti nevelési munkánkban céljaink eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó

munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Iskolán belüli együttműködés:

- Iskolánk több évfolyamával részt veszünk a Fenntarthatósági Témahétben.
- Az iskola minden pedagógusának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését.
- Az iskola minden tanulójának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz.
- A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában, a hulladékgyűjtési akcióknak. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.
- Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét - a lehetőségeiket figyelembe véve - a családok maguk is biztosítják vagy pályázati úton teremtik meg a feltételeket.
- Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentjük a felesleges papírfelhasználást.

2.11. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Esélyegyenlőség a tanórán

Az iskolában dolgozó szakemberek célja és feladata, hogy a tanulók számára biztosítsák az esélyegyenlőséget. Ennek érdekében törekednek arra, hogy:

- megteremtsék a szegregációmentességet

- csökkenjenek a szociális hátrányokból adódó különbségek
- teljes körűen érvényesüljön az egyenlő bánásmód elve.

A társadalomban fellelhető ellentétek, esélyegyenlőtlenségek az oktatási intézményekben, így iskolánkban is nyomon követhetők. A cél az, hogy a lemorzsolódást megakadályozzuk, a tehetségeknek pedig megfelelő segítséget nyújtsunk képességeik kibontakoztatása területén.

Az iskolánkba kerülő gyerekek jelentős esélykülönbséggel kezdik meg tanulmányaikat, ezért nagy hangsúlyt kell fektetnünk az indulási hátrányok csökkentésére, a különböző képességű, illetve eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztésére.

Olyan nevelési rendszert dolgoztunk ki, amelyben egyenlő esélyt biztosítunk mindenkinek arra, hogy azt kapja, amire a fejlődéséhez szüksége van, egyaránt biztosítva ezáltal a fejlődést a gyengék, közepesek és a jók számára.

Úgy kívánunk a „mindenki iskolája” lenni, hogy fejlesztő tevékenységünket az egyes gyerekek adottságaihoz és aktuális állapotához igazítjuk, tehát messzemenően differenciálunk. A korai szelekció káros hatásait kívánjuk elkerülni, amikor a differenciálást nem a tanulók osztályokba sorolásával, hanem az oktatási folyamatban érvényesítjük.

Tanórákon az eltérő érdeklődésű, motivációjú és tanulási képességű tanulók különböző feladatokat kapnak, biztosítva ezáltal a továbbhaladást a gyengébb teljesítményt mutató és tehetséges tanulóink számára egyaránt.

A differenciált feladatmegoldással és tanulásszervezéssel egyrészt a hiányok pótlását, másrészt a jól funkcionáló személyiség-összetevők, képességek erősítését szolgáljuk.

A fejlesztést a tanítási-tanulási struktúrában ágyazottan, elsősorban a tantárgyi anyag tanulása során, az alábbi területeken valósítjuk meg:

- Beszéd- és más kommunikációs készségek,
- Testi fejlesztés, különösen a mozgáskészség és koordináció fejlesztése ,
- Érzékelés, észlelés, figyelem, megfigyelés, emlékezet fejlesztése,
- Gondolkodás fejlesztése képi, absztrakt szinten,
- Problémalátás és megoldás képességének fejlesztése.

Különös gondot fordítunk a tanulók aktivitásának megteremtésére, a tanulási kedv megtartására. Arra törekszünk, hogy a tanulás pozitív élményt jelentsen a tanulószámkra. Ezt az élmény centrikus tanítást személyre szabottan érjük el a tehetséges és az alacsonyabb fejlettségi szinten álló tanulóknál egyaránt.

A sikeres feladatmegoldás biztosítása nem zárja ki a feladattal járó nehézségek jelenlétét, a tanulók fokozatosan növekvő terhelését. A tanulókat önálló, egyéni munkavégzésre szoktatjuk, mind az elsajátítás, mind a hatékony képességfejlesztés érdekében.

A tanulásszervezésben a pedagógussal való közvetlen együttműködés mellett a közvetett irányításnak is nagy szerepet szánunk.

A felzárkóztató és tehetség gondozó munka továbbfejlesztése érdekében keresnünk kell a differenciált személyiségfejlesztés szempontjából legmegfelelőbb módszereket, ki kell választani az oktatási folyamat szintjén legmegfelelőbb, és az eltérő tanulási sajátosságoknak megfelelő tanulási feltételeket.

Tehetséggondozás és felzárkóztatás

A tehetség kibontakoztatása és a magatartási, tanulási kudarcok és nehézségek enyhítése céljából a tanórák nyújtotta lehetőségek mellett fontos szerepet szánunk a tanórán kívüli tevékenységeknek is.

Szakkörök, tehetséggondozó körök, felzárkóztató foglalkozások biztosítanak keretet az iskolában folyó személyiségfejlesztő munkához. A tanórán kívüli foglalkozások gazdag tevékenység-tartalmukkal hozzájárulnak az egyéni érdeklődés kielégítéséhez, az önművelés igényének felkeltéséhez, a tehetségek fejlesztéséhez, az alapkészségek elsajátításához.

Felzárkóztatás

A tanulmányi munkában lemaradást mutató tanulók számára matematika, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv tantárgyakból évfolyamonként felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk. Ezekben a kiscsoportos foglalkozásokon a nevelő a tanulók egyéni fejlődési ritmusához, tempójához, pillanatnyi teljesítményéhez alkalmazkodik.

A 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 27.§ (5) alapján iskolánk a heti időkeret különbözet terhére tehetséggondozó, felzárkóztató, differenciált fejlesztést biztosító foglalkozásokat szervez.

A kiscsoportos foglalkozások keretében lehetőség nyílik a:

- mozgásfejlesztésre
- beszédmotoros és nyelvi hiányosságok,
- térbeli tájékozódási zavarok,
- emlékezeti, alaktagolási gyengeség,
- dekoncentráltág kiküszöbölésére, vagyis a dyslexia, dysgraphia okainak megszüntetésére, így az olvasás-írás és számolászavar megelőzésére.

Jogosultságunk esetén részt veszünk a képesség kibontakoztató és integrációs felkészítés programjában. A fejlesztésben részt vevő tanulóknak e program biztosíthatja, jobban elősegítheti a sikeres továbbhaladást.

Személyi feltételek:

A fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatásán több szakvizsgázott fejlesztő pedagógus dolgozik iskolánkban. Ők a tanulók törvényben meghatározott heti óraszámában foglalkoznak a gyermekekkel. Intézményünk állandó foglalkoztatású és utazó (logopédus, konduktor) gyógypedagógus foglalkoztatásával oldja meg az SNI tanulók ellátottságát.

Tárgyi feltételek:

Tárgyi feltételeink javultak a pályázatokon való részvételeknek köszönhetően. Így az anyagi támogatottság biztosításával fejlesztő játékokat, eszközöket vásároltunk, fejlesztő termet alakítottunk ki és rendeztünk be.

A fejlesztő, és felzárkóztató foglalkozások hatékonyságát újabb tanulási és fejlesztő programok beszerzésével és alkalmazásával kívánjuk fokozni.

Tehetséggondozás: szakkörök, tehetséggondozó foglalkozások

A törvényi előírásoknak és az intézményi lehetőségeknek megfelelően hirdetjük meg a szabadon választható szakköröket, és tehetséggondozó köröket. Ezzel minden tanulónak lehetőséget adunk a képességének, tehetségének, és érdeklődésének megfelelő választásra. A választható foglalkozások körét minden évben az iskola honlapján közzé tesszük.

A tanulóink tehetséggondozó körök munkájának fejlődését vertikálisan épülő és koncentrikusan bővülő tehetségfejlesztő tevékenységek segítik, - tanórán kívül – rugalmas keretekkel, az átjárhatóság biztosításával.

Iskolánk hagyományos szakkörei és tehetséggondozó foglalkozásai:

tánc, kézműves, sakk, digitális-kultúra, német nyelv, matematika, magyar, labdarúgás, atlétika, háztartástechnika, olasz nyelv, dráma és színjátszó.

A tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezése.
- Egyéni foglalkozás, mentori tevékenység.
- Pályázatokra, versenyekre való felkészítés.
- Tehetségének megfelelő tehetséggondozó körök javaslata.

- Iskolai, iskolán kívüli bemutatkozás lehetőségének megteremtése.

2.12. A tanuló jutalmazásának elvei

A tanulók jutalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez - az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza. Az intézmény jutalmazza a városi, vármegyei és országos szintű különböző versenyek helyezettjeit **igazgatói dicséret**.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos jutalomban részesíti.

A jutalmazás formái

Írásos dicséretek:

- Szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói és nevelőtestületi dicséret.
- Az egész évben kiemelkedő munkát végző tanuló tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét **nevelőtestületi dicséretként** - a bizonyítványba be kell vezetni.

Ezek a tanulók a tanév végén **könyvvel és oklevéllel** jutalmazhatók.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi versenyek győztesei, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő munka stb.), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az **iskola közössége előtt, nyilvánosan** veszi át.

Legmagasabb rangú elismerés iskolánkban:

- „A Dési Iskola örökös kiváló tanulója” cím, mely adományozható annak a 8. osztályos tanulónak, aki 8 éven át kitűnő teljesítményével bizonyította kiváló képességeit, szorgalmát. Elismerés oklevél és könyvjutalom formájában valósul meg.

2.13. A tanulókkal szembeni fegyelmező intézkedések

Fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei:

Fegyelmező intézkedésben részesülnek azok a tanulók, akik a házirendet szándékosan, gondatlanul megszegik.

Azt a tanulót, aki tanulói jogviszonyából fakadó lényeges kötelezettségeit – a tanulmányok teljesítését ide nem értve – folyamatosan nem teljesíti, vagy a házirend előírásait megszegi, fegyelmező intézkedésben lehet részesíteni. A fegyelmező intézkedések formái:

- Szóbeli figyelmeztetés: szaktanári.
- Írásbeli figyelmeztetés: szaktanári.
- Szóbeli figyelmeztetés: osztályfőnöki, igazgatói.
- Írásbeli figyelmeztetés: osztályfőnöki, igazgatói.
- Írásbeli intés: osztályfőnöki, igazgatói
- Írásbeli megrovás: osztályfőnöki, igazgatói
- Nevelőtestületi figyelmeztetés
- Fegyelmi eljárás

Az iskolai fegyelmi intézkedések kiszabásánál a tett-arányos büntetés, a fokozatosság elve és a nevelő célzat kell, hogy érvényesüljön. A figyelmeztetők javíthatók, amennyiben a tanuló a diákönkormányzat éves munkatervében meghatározott segítő tevékenységben részt vett. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el lehet tekinteni, s a tanulót legalább az osztályfőnöki intó büntetésben kell részesíteni.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek különösen az alábbi esetek:

- durva verbális agresszió;
- a másik tanuló testi és lelki bántalmazása, internetes zaklatása;
- tanuló személyiségi jogainak súlyos megsértése;
- egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszes ital) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos és súlyos gondatlansággal elkövetett károkozás;
- • másik tanuló, az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése.

A tanulóval szemben lefolytatott fegyelmi eljárás részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzat tartalmazza.

A fegyelmi büntetés lehet: megrovás, szigorú megrovás, áthelyezés másik osztályba, tanulócsoporthoz vagy iskolába.

2.14. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A tanórán kívüli tanulás, felkészülés elvei:

- a feladatok adásánál figyelembe vesszük egy átlagos felkészültségű és képességű tanuló napi terhelhetőségét,
- a feladatoknak az ismeretek elmélyítését, a gyakorlást kell elsősorban szolgálni, illetve ösztönözzék a tanulót az önálló, kreativitást igényelő tevékenységre,

- a projekt tanulás jegyében ösztönözzük a tanulókat egyéni felfedező, kutató, elemző, kidolgozó munkák elvégzésére,
- otthoni (tanulósobai, napközis, iskolaotthon) heti munkanapokon a felkészülési kötelezettségek (írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása, az otthoni felkészülés időtartama) igazodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz, képességeikhez,
- a tantárgy specifikumának figyelembe vételével a délutáni felkészülés nem haladhatja meg a délelőtt elvégzett feladatok és ismeretek mennyiségét.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása:

A tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozzunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen írásbeli házi feladatokat határozzunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Kivételt képeznek a hosszabb felkészülést igénylő feladatok: olvasónapló, megfigyelés, projekt stb.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- a házi feladatok pontos kijelölése;
- a feladatok nehézségi foka és mennyisége feleljen meg a tanulók életkori és egyéni sajátosságainak, képességeinek;
- kapcsolódnia kell a tanórai munkához – rögzítő, előkészítő jelleggel;
- nem lehet a be nem fejezett ismeretsajátítási folyamat folytatása;
- a házi feladatokat rendszeresen ellenőrizzük és értékeljük;
- törekszünk az egyénre szabott gyors, pontos (részletes) visszacsatolásra, javításra, megerősítésre (lehetőséget biztosítunk az önértékelésre);
- tudatosítjuk és következetesen betartatjuk a feladatok elkészítésének szabályait;
- a hétvégi időszakra is jelölünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapiakon is szokásos mértéket;
- a tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot.

A házi feladat értékelése:

A házi feladat elkészítése kötelező. Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint. Nem értékeljük a tanuló munkáját, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad. Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszintet nem mérünk. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai

eszközökkel és módszerekkel lehet és kell megoldani. Ez lehet feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése.

2.15. A nevelőtestület által jóváhagyott további elvek

2.15.1. Az iskola drogstratégiája

Korunkban az egészségfejlesztés fontos nevelési cél, mely iskolánkban is a figyelem középpontjában van.

E területen belül kiemelten kezeljük az emberi szervezetre káros tényezők hatásának megelőzését.

Az iskolai drogstratégia fogalma

Azoknak a célirányos és konkrét pedagógiai egészségfejlesztési feladatoknak a tervezési, szervezési, megvalósítási folyamatát jelenti, amely az iskolai drogmegelőzési programban realizálódik és az elsődleges drog-prevenció elősegítését célozza.

Programformáink

- Interaktív foglalkozások a tanórákon,
- a tanórákon kívüli szakkörök, tehetséggondozó körök, versenyek, vetélkedők, pályázatok, filmvetítés, kiscsoportos beszélgetések, szituációs és dramatikus játékok, színjátszó kör, sportprogramok,
- Dési nap, túrák, kirándulások
- tematikus előadások, DADA-program,
- könyvtári programok,
- táborok,
- diákönkormányzat egyéb programjai,
- a város és más iskolák által szervezett programok.

Erőforrások, költségek

a) *Humán erőforrások:* az iskola, mint szervezett rendszer.

Ezen belül:

- osztályfőnökök
- diákönkormányzatot segítő tanár
- iskolaorvos
- védőnő

A fenti területek, személyek összehangolt, szervezett tevékenysége.

b) *Tárgyi feltételek:* könyvtár, internet, kiadványok

c) *Gazdasági források:*

- pályázatok útján nyert pénzüsszegek egészségprogramokra, kirándulásokra,
- az iskolai alapítvány támogatási lehetőségei
- szponzorok: Szülői Munkaközösség, vállalkozó szülők, egyéb
- vállalkozók, civil szervezetek, az iskola külső kapcsolatai (alkalomszerűen).

2.15.2. Az iskolai sakkoktatás elvei

Tevékenységi formák

1. elméleti oktatás
2. az elméleti anyag alkalmazása, kombinációk, végjátékok
3. sakkjátszmák, játékok

A sakkoktatás műveltségi anyaga:

A sakkoktatást 1. évfolyamon kezdjük fakultatív tanórán kívüli foglalkozásként.

Programunkat összhangba hoztuk a Sakkpalota fejlesztési programmal. Valljuk, hogy a sakkozás segít a gyermekek képességeinek fejlesztésében, általános tehetségük kibontakoztatásában. Oktatási programkínálatunk ezáltal még színesebbé válik.

A sakkoktatás tanórán kívül:

- érdeklődő tanulóknak lehetőséget nyújt a sakkjáték megismerésére
- iskolai házibajnokság szervezése
- iskolai könyvtár szakkönyvei
- rejtvény feladatok kiírása
- a tehetségek irányítása sportiskolai egyesületbe.

3. Az egész napos iskola működése

Intézményünk a 2011.évi CXCV. nemzeti köznevelésről szóló törvény 27.§ (2) értelmében 1-8. évfolyamon egész napos iskolaként működik. Iskolánk 1-2. évfolyamán e törvény értelmében a foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakban egyenletesen osztjuk el, iskolaotthonos rendszert alkalmazva.

Az egész napos iskola olyan iskolaszervezési forma, amelyben a tanórai és egyéb foglalkozásokat az iskola délelőtt és délután, egyenletesen szétosztva 16 óráig szervezi meg az intézmény elfogadott pedagógiai programja szerint. Ez a tanulásszervezési forma lehetővé teszi mind a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás sajátos tevékenységeit, így támogatva a képességfejlesztés hatékony pedagógiai eljárásait. A kötelező tanórákon túli foglalkozások teret

adhatnak a művészeti nevelésnek, a testmozgásnak vagy más, az iskola arculatához illő szakköri és egyéb foglalkozásoknak, illetve az önálló tanulásnak.

Az egész napos iskolai nevelés és oktatás keretében a tanulók számára biztosított a következő tanítási napra történő felkészülés is.

Egész napos iskolai nevelés és oktatás „DÉSIS” modellje:

1-2. évfolyam – Iskolaotthonos rendszer:

- 8 – 16-ig tart az iskolai nevelés-oktatás.
- A délelőtti folyamán vannak a főtárgyak, a készségtárgyak zömmel a délutánra kerülnek.
- A napi tanulást segítő órák keretében oldják meg a tantárgyi órán kapott házi feladatot, illetve mélyítik el a tanórán tanultakat. Előnye ennek, hogy a tanító azonnali visszajelzést kap a tanítványoktól az anyag elsajátításával kapcsolatban.
- Előnye továbbá, hogy az osztályban tanítók látják a gyermeket tanóra és szabadidős elfoglaltság, azaz a pedagógiai foglalkozások közben is, így jobban megismerhetik a pedagógusok a gyermeket, teljesebb képet kapnak róla.
- Tanszereket, leginkább a füzeteket mindennap haza kell vinni. Igaz, hogy az iskolában a gyakorló órák keretében elkészülnek a házi feladatok, de fontos, hogy a szülő mindennap nyomon követhesse gyermeke iskolai munkáját és gyakorolhasson vele.
- A gyermek szempontjából az egész napos iskola előnye az, hogy egyenletes terhelés valósul meg a nap folyamán.

3-8. évfolyam - napközis foglalkozás:

- Ezen osztályok számára a szülők igényének megfelelően biztosítjuk a napközis foglalkozást és ellátást, emellett, ha az osztályfőnök, szaktanár, vagy gyógypedagógus úgy látja, hogy a gyermek tanórákra való eredményes felkészülése csak a napköziben biztosított, javaslatot tehet a gyermek napközis ellátására, melyet az intézményvezető elrendelhet.
- A napközinek egyik legfontosabb feladata a másnapi tanórákra történő felkészülés, az írás és szóbeli házi feladatok megoldása, a tanulás. Emellett hangsúlyt kell fektetni a helyes tanulási módszerek kialakítására, differenciált formában lehetőséget adni a tehetséggondozásra, illetve az esetleges hátrányok kompenzálására, a tantárgyi felzárkózásra. Kiemelt feladat az egyéni tanulási utak kibontakoztatása, a személyre szabott tanulástámogatás megvalósítása.

- A kötelező és védett tanulási idő mellett irányított szabadidős tevékenységek során lehetőséget biztosítunk a tehetségfejlesztésre, az alkotóvágy, a pihenési, mozgási igények kielégítésére, alternatívát mutatunk a szabadidő hasznos eltöltésére.

4. A magyar - német két tanítási nyelvű oktatás helyi rendszere

A két tanítási nyelvű oktatás célja

A két tanítási nyelvű oktatási célja, hogy az anyanyelvi és az idegen nyelvi tudást kiegyensúlyozottan fejlessze, a tanulókat megtanítsa az idegen nyelven való kommunikációra, tanulásra, az idegen nyelvű információk feldolgozására. Az idegen nyelv tanulása során a tanulók alkalmassá váljanak arra, hogy tanulmányaikat akár magyarul, akár idegen nyelven folytassák, illetve szakmájukat anyanyelven és idegen nyelven egyaránt gyakorolják. Célja továbbá, hogy a különböző kultúrák értékein keresztül nevelje a tanulókat toleranciára, megértésre és nyitottságra.

Előnye ennek az oktatási formának, hogy a célnyelvi és a célnyelven történő tanulás egyidejű kezdése a természetes nyelvelsajátításhoz közelít.

Az idegen nyelvi oktatásban nagy szerepe van a motorikus és emocionális elemeknek, a tárgyakkal való manipulálásnak, a rajznak, az imitációs mozgásnak, az énekes és táncos játékoknak.

Az idegen nyelven való tanítás célja a gyakorlati nyelvi készségek elsajátítása, a sikeres kommunikáció, az anyanyelvi szintű gondolkodás kialakítása az adott célnyelven, mely lehetővé teszi egy másik kultúra sajátos értékeivel való megismerkedést.

A nyelvtanulók a célnyelvi kultúra tananyagán keresztül betekintést kapnak az adott ország, illetve országok gazdasági, kulturális életébe, lakóinak mindennapjaiba, szokásaiba.

Célja továbbá, hogy különböző kultúrák értékein keresztül nevelje a tanulókat mások iránti megértésre, nyitottságra, alakítsa ki bennük az Európához való tartozás érzését.

Alapvető követelmény a nyolcadik évfolyam végére, hogy a tanulók legyenek képesek az idegen nyelven való gondolkodásra, az idegen nyelv használatára az információszerzésben a közlésben és alkalmazásban egyaránt.

A két tanítási nyelvű oktatás törvényi háttere

- 2011. évi törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet

A két tanítási nyelvű oktatás általános jellemzői a jogszabályok alapján

- Az oktatás magyarul és idegen nyelven (célnyelven) folyik.
- A célnyelvi órák és a célnyelvű órák aránya az egyes évfolyamokon változtatható.
- Anyanyelvi tanár (lektor) alkalmazása.
- A célnyelven tanított tárgyakat csoportbontásban kell szervezni, kivéve a készségtárgyakat.
- A célnyelvet legkevesebb heti 5 órában kell tanítani. Legalább 3 tantárgy célnyelven való tanítása kötelező, melyet a humán erőforrás függvényében határoznak meg.

A két tanítási nyelvű oktatás helyi sajátosságai

A német-magyar két tanítási nyelvű oktatás a 2009/2010-es tanévtől indult az 1. évfolyamon. A 6-7 éves korú gyerekek nyelvi fogékonysága nagyon jó, gátlás nélkül, játékos tevékenységek formájában sajátítják el az idegen nyelv alapjait. A tanórák kötetlenebbek, fontos szerepe van a mozgásnak, ritmusnak, énekes, táncos játékoknak, a manuális tevékenységeknek.

Választott célnyelvünk német, mely több országban köznyelvként is használható (Ausztria, Németország, Svájc, Benelux Államok). A tanítás egyidejűleg két nyelven, magyarul és német nyelven folyik.

A célnyelvi és célnyelvű oktatás egyidejűleg kezdődik. A nyelvoktatásban a szóbeliség élvez elsőbbséget (játék és beszélgetés).

A célnyelvet, a németet a tanulók magyar anyanyelvű tanár és egy német anyanyelvű lektor segítségével tanulják, akinek legfontosabb feladata a kezdeti szakaszban, hogy a gyerekek beszéd, kommunikációs készségét és kiejtésüket fejlessze, a nyelvtanulás iránti motivációt kialakítsa a tanulóknál.

5. Emelt szintű német nyelvi oktatás helyi rendszere

Az emelt szintű német nyelvi oktatás törvényi háttere:

- 2011. évi törvény a nemzeti köznevelésről
- 110/2012. (VI.4.) Korm.rendelet

Célja:

Gyakorlati nyelvi készségek elsajátítása, a sikeres kommunikáció, az anyanyelvi szintű gondolkodás kialakítása az adott célnyelven.

Az emelt szintű oktatás fogalmát a Nkt. 7. § -a határozza meg, mely szerint „emelt szintű oktatás egy meghatározott tantárgy kerettanterv szerinti magasabb követelményekkel történő tanítása.”

A Nemzeti alaptanterv 1. sz. mellékletének I.2.1. fejezete részletezi az emelt szintű oktatás céljait az alábbiak szerint:

„Az emelt szintű (hagyományosan ún. „tagozatos”) szervezési forma a tehetséggondozás sajátos módja, amelynek során az általános iskolában, illetve a középfokú oktatásban egy vagy több meghatározott tantárgy fejlesztési követelményeinek és ismereteinek elsajátítása a kerettantervek által meghatározott, magasabb szintű követelményekkel, emelt óraszámban valósul meg. Ebben a szervezési formában kiemelt hangsúlyt kell helyezni a természettudományok, az idegen nyelvek, illetve a művészeti területek fejlesztésére. Az emelt szintű oktatás esetében 5. évfolyamtól a Nat-ban meghatározott órakeret legfeljebb heti két órával megnövelhető.”

Helyi rendszere:

- 1-3. évfolyamon heti 3 óra német nyelv
- 4-8. évfolyamon heti 5 óra német nyelv tanulásának biztosítása.

A tanórai foglalkozások iskolai megszervezésére vonatkozó rendelkezések

A Nemzeti Köznevelésről szóló CXC. törvény 27. § (1) bekezdés szerinti tanórai foglalkozások megszervezhetők a hagyományos, tantermi szervezési formáktól eltérő módon, így különösen projektoktatás, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

(2) Ha az iskolai nevelés-oktatást összevont osztályban szervezik meg, a tanórai foglalkozásokat az osztatlan nevelés-oktatás sajátosságainak figyelembevételével, a közös és az osztott órák arányát meghatározva kell beépíteni a helyi tantervbe.

(3) Ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, az emelt szintű oktatásban érintett évfolyamokon és tanulócsoportokban

- a) idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom, továbbá nemzetiségi nyelv és irodalom esetén legalább heti öt,
- b) minden egyéb tantárgy esetében legalább heti négy

tanórai foglalkozást kell biztosítani.

6. Könyvtár-pedagógiai program

- I. Bevezetés
  1. Az iskolai könyvtár és könyvtárhasználat
    2. Az iskolai könyvtár változó szerepének meghatározása
- II. A könyvtár jelenlegi helyzete, fejlesztési irányai
  1. Helyzetelemzés. Az állomány nagysága, összetétele, gyarapodás
  2. Az állomány fejlesztésének irányai
  3. Személyi feltételek, nyitva tartás
  4. Eszközellátottság, informatikai felszereltség
- III. Az iskolai könyvtár feladatai és szolgáltatásai
- IV. Könyvtár-pedagógiai tevékenység
  1. Célok (általános, életkoronkénti, nevelési, oktatási)
  2. A foglalkozások keretei, típusai
  3. Könyvtár-pedagógiai módszerek
- V. Könyvtárhasználati tanterv
- VI. Könyvtárhasználatra épülő szakórák
- VII. Az olvasás- és könyvtárpedagógiai programok helyi megvalósítása
- VIII. A szociális hátrányok kompenzálása a könyvtári eszköztár igénybevétele
- IX. Záradék

I. Bevezetés

1. Az iskolai könyvtár és könyvtárhasználat

A könyvtárhasználat tanításának a feladata a tanulók felkészítése az információszerzés kibővült lehetőségeinek felhasználására a tanulásban, a hétköznapi életben az információk elérésével, kritikus szelekciójával, feldolgozásával és folyamatos értékelésével.

A könyvtár forrásközpontként való használata az önműveléshez szükséges attitűdök, képességek és az egész életen át tartó önálló tanulás fejlesztésének az alapja.

Az iskolai könyvtár az a hely, ahol az információ áll a középpontban, az a fontos, akár hagyományos, akár digitális úton jutunk hozzá. A könyvtár használata egy olyan lehetőség, amely rendszerezett, ellenőrzött forrásokat biztosít a tanulóknak az önálló tanuláshoz. A könyvtárostanár megtanítja és segíti az információk keresését, szelektálását, etikus és alkotó felhasználását.

Az ún. egykönyvű oktatás idejében nem volt szükség valódi iskolai könyvtárakra, hiszen azok csak a kötelező irodalom tároló helyévé szűkültek. Ma megváltoztak az iskolai könyvtárakkal szembeni elvárások is.

Régen a könyvtár:

- könyveket tároló hely,
- csak könyveket gyűjt,
- a könyveket kézbe adja,
- csak a tanítási órák kiszolgálója,
- a könyvtáros feladata csak az állomány gondozása.

Ma:

- közösségi, információs és tanulási színtér,
- minden típusú dokumentumot befogad = forrásközpont,
- megtanít a különféle dokumentumok önálló, kritikus használatára,
- a pedagógiai újítás műhelye is,
- a könyvtáros a pedagógiai munkában is részt vesz, a tanítás és tanulás segítője.

Az iskolai könyvtár új modellje az IFLA és az UNESCO közös kiáltványa szerint a következő:

Az iskolai könyvtár mindenki számára a tanítás és a tanulás színhelye.

„Az iskolai könyvtár a feladatok sikeres ellátásához, napjaink információra és tudásra alapozott társadalmában való eligazodáshoz szükséges alapvető információkat és elképzeléseket, gondolatokat biztosít. Az iskolai könyvtár a tanulókat permanens tanulási készségekkel fegyverzi fel, és fejleszti képzelőerejüket, lehetővé téve azt, hogy felelős állampolgárokként éljenek”.

Az iskolai könyvtár működését meghatározó jogszabályok és szabályozók:

- 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 9§ (3), 32.§ (1), 41§ (4,7), 46.§ (5), 47.§ (1), 63.§ (1 (c), 77.§ (1),(2 (b), 89.§ (3), 94.§(j), 96.§ 86), 97.§(22)
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról 77.§, 80.§ (4), 1. mell., 98.§, 105.§, 157.§, 158.§
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm.rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 401/2023. (VIII.30.) Korm.rendelet A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. LII. törvény végrehajtásáról 9.§ (8), 18.§ (2), 24.§, 28.§, 16-36. fejezetek (fokozatok megszerzése), 1.mell./B, 2.mell, 3.mell./A,

- A Kormány 402/2023. (VIII. 30.) Korm.rendelete a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
  - A Kormány 403/2023. (VIII. 30.) Korm.rendelete egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról (pl. tankönyvi szabályozók, pedagógus-továbbképzés)
  - 661/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet az egyes fenntartók által kifizetendő esélyteremtési illetményrészhez kapcsolódó támogatásról, valamint a 2024. évi kiegészítő költségvetési támogatásról, továbbá a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról
  - 277/1997. (XII. 22.) Korm. Rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
  - 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 4. §. (1), (2) g), 5.§(1), 7.§(1), 19.§(4), 82.§(5), (6), 83.§(7), 118.§(1),(3), 64. fejezet, 163.§. (5), 166.§(1),(3), 167.§(3), 184./I.§ (5)
  - 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
  - 1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
  - 3/1975. (VIII.17.) KM-PM rendelet a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról 1.§(1),(2),(3),(5),(6),(7)
- Valamint:

Oktatási Hivatal (2020): *A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók.*

https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat (20200624)

II. A könyvtár jelenlegi helyzete, fejlesztési irányai

1. Helyzetelemzés

Könyvtárunk az iskola fennállásának 26. tanévében, 2006-ban vált igazi könyvtárrá. A tanteremnyi méretű könyvtárszoba után két terem összenyitásával megvalósított könyvtárhelyiség már megfelel az elvárásoknak.

A technikai felszereltség, és egyben a szolgáltatások köre is nagymértékben javult.

Az új, dupla méretű helyiségben állományt szellősen és jól áttekinthetően tudtuk elhelyezni, elkülönítve a kölcsönözhető és helyben használható műveket. Olvasótermünkben kényelmesen elfér egy tanulócsoporthoz, a keresőtevékenység is egymás akadályozása nélkül megoldható.

Az iskola fenntartásában történt változások következtében az a beszerzési keret, amellyel a könyvtár szabadon gazdálkodhatott, megszűnt. Így nincs lehetőség a tervszerű állománygyarapításra, ami a gyűjtemény fejlesztését, a nevelő-oktató munka igényeinek megfelelő dokumentumok beszerzését lehetővé tenné. Évek óta nincs szerződésünk azzal a Könyvtárellátóval, amellyel több évtizedes kapcsolatban álltunk, tőle szereztük be a könyvtári dokumentumok döntő többségét.

A mintegy 12 ezer kötetes gyűjtemény arányosan oszlik meg az állományegységek között, bár az utóbbi időben nőtt a prézensz állomány aránya.

Évről évre csökken a megrendelhető hetilapok, folyóiratok száma.

A főlöslegessé vált és avult könyvek kivonása rendszeresen történik.

A használat során megsérült, szakadt, de még megmenthető könyvek kötetésére nincs anyagi fedezet.

2. Az állomány fejlesztésének irányai

Az utóbbi időkben sajnos világszerte csökkent a könyvtári dokumentumok iránti igény. A digitális világ gyermekei számára a könyv kevésbé érdekes, számukra az információk forrása az internet.

A felsőbb osztályok tanulóit már nehéz becsábítani, ám az alsós osztályok tanulóit, még elvarázsolja a könyv, a könyves környezet, az olvasni tudás képessége. Ahhoz, hogy a könyvtár vonzó, élő környezet legyen, ne múzeum, ahhoz új könyvekre, frissen beszerzett korszerű gyermekirodalmi művekre lenne szükség.

Ez azonban nem csak a könyvtár ügye, hanem a könyvtáron keresztül az intézmény egészének dokumentum- és információellátottságának kérdése is.

Sajnos megszűntek az állomány bővítésére, könyvtárfejlesztésre irányuló pályázatok is. A problémát nem csak bizonyos művek hiánya, hanem azok alacsony példányszáma is jelenti (munkáltatói óra, tanulói pályázatok, versenyre készülés, gyűjtőmunka stb.).

Az utóbbi évek fejlesztései ellenére is kevés és elhasznált a gyermek- és ifjúsági szépirodalom. Pedig az olvasásra nevelés, az olvasás megszerettetése megsárgult lapú, régi, kopott külsejű könyvekkel nem lehetséges. A mai gyerek a szép, színes, vonzó külsejű könyveket keresi és választja. A kötelező olvasmányok iránt is nagy a kereslet, így az újabbak is hamar elrongyolódnak, pótlásuk egyre több pénzt igényel.

A közkedvelt és tanulásban is jól felhasználható ismeretközlő sorozatok közül csak a legismertebbeket tudjuk gyűjteni, s azokat is kevés példányban. Nagyon hamar elhasználódnak, mivel egymás kezéből veszik ki a gyerekek.

A fejlesztés szempontjai:

Állandó, folyamatosan biztosított beszerzési keretre van szükség a tervszerű állománygyarapítás megvalósításához. Ennek birtokában lehet beszélni a fejlesztésről:

Kiemelten fejlesztendő a kézikönyvtári gyűjtemény (alapvető kézi- és segédkönyvek, a munkáltatáshoz szükséges példányszámban).

Folytatni kell a megkezdett ismeretközlő sorozatokat, ki kell egészíteni azokat az új kiadásokkal.

Folyamatos pótlásra, frissítésre vár a szépirodalmi állományrész: a régi, elhasználódott kötetek helyett újak beszerzése, a gyűjtemény kiegészítése klasszikus és kortárs gyermek- és ifjúsági irodalommal.

Fontos a korszerű, a tanítási – tanulási tevékenységet támogató ismeretközlő művek beszerzése. Nem elhanyagolható az időszaki kiadványok állományrésze sem.

3. Személyi feltételek, nyitva tartás

Az iskolai könyvtárosi feladatokat egy felsőfokú végzettségű könyvtárostanár látja el, aki „**a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő keretében biztosítja a könyvtár nyitva tartását, a könyvtári órákat is**”. (2023. évi LII. törvény 80.§ (4))

A könyvtár elérhetősége a tanítási napokon a tanulók és a pedagógusok részére megfelelő időpontban biztosított: az igényeknek megfelelően az óraközi szünetekben, illetve délután, a kialakított rendnek megfelelően.

4. Eszközellátottság, informatikai felszereltség

A cédulakatalógus lezárt, csak 1993-ig tárja fel az állományt. A napi keresésre nem, de a katalógus megismertetésére, a modern, számítógépes feltárást megelőző rendszer tanulmányozására megfelelő.

A szabadpolcos állományról a NetLib/ Szikla Mini Integrált Könyvtári Rendszer elnevezésű adatbázis ad tájékoztatást. A program a könyvtárosi gépen fut. A folyamatos munkavégzéshez szükséges programfrissítés költségét a fenntartó finanszírozza.

Könyvtárunk rendelkezik a különböző információhordozók használatához, az új dokumentumok előállításához, a könyvtár működtetéséhez szükséges nyilvántartások vezetéséhez, katalógus építéséhez szükséges eszközökkel.

A könyvtárhasználati ismeretek oktatásában, szakórák, délutáni foglalkozások megtartásában egyaránt jó segítséget nyújtana egy digitális tábla.

III. Az iskolai könyvtár feladatai és szolgáltatásai

Alapfeladatok:

- a gyűjtemény folyamatos fejlesztése, feltárása, őrzése, gondozása és rendelkezésre bocsátása,
- tájékoztatás nyújtása a dokumentumokról és szolgáltatásokról,
- az intézmény helyi pedagógiai programja és könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartása,
- könyvtári dokumentumok egyéni és csoportos helyben használatának biztosítása,
- könyvtári dokumentumok kölcsönzése, beleértve a tartós tankönyvek, segédkönyvek kölcsönzését.

Kiegészítő feladatok:

- egyéb foglalkozások tartása,
- számítógépes informatikai szolgáltatások biztosítása,
- tájékoztatás nyújtása az iskolai, pedagógiai-szakmai szolgáltatók, valamint a nyilvános könyvtárak dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- más könyvtárak által nyújtott szolgáltatások elérésének biztosítása,
- részvétel a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében,
- közreműködik az iskolai tankönyvellátás megszervezésében, lebonyolításában.

Cél, hogy az iskolai könyvtár rendelkezzen a naprakész információszerzést biztosító dokumentumokkal; kielégítse az iskola információs igényeit, szervezze a könyvtárhasználatra nevelés gyakorlati megvalósítását, megalapozza a tanulók könyvtárhasználóvá nevelését; tegye lehetővé a tanuláscentrikus használói képzést.

IV. Könyvtár-pedagógiai tevékenység

A könyvtárhasználatra nevelés komplex, tantárgyközi, kollektív tervezést és kollektív megvalósítást, valamint differenciált módszereket igényel.

A könyvtárhasználati tudás alapvetően eszköztudás, elsősorban spirális, és csak kisebb mértékben lineáris elrendezésű, korszerű és folyamatosan megújuló, fokozatosan építkező.

Célja a tanulók felkészítése az információszerzés kibővülő lehetőségeinek felhasználására a tanulásban, a hétköznapi életben az információk elérésével, kritikus szelekciójával, feldolgozásával és a folyamat értékelésével.

1. Célok

Általános, hosszú távú célok:

- Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák révén.
- A tanuló életvitelét kedvezően befolyásoló tudáskonstrukciók kialakítása.
- Az alkalmazható tudás (mint az alkotó személyiséggé válás eszköze) megalapozása.
- A könyvtárral különösen jól fejleszthető kompetenciák fejlesztése:
  - problémamegoldás, kommunikáció, kritikai, globális látásmód, információszerzés- és kezelés, a kooperatív munkára való alkalmasság.
- Információs kultúra elsajátítása: az információ gyűjtésétől a rendszerezésen, tároláson át a kritikai elemzésig, valamint az információ megfelelő formába öntése, kommunikálása, dokumentumkészítés, az információk etikus felhasználása.
- A tanulóknak a könyvtárhasználaton alapuló önálló ismeretszerzéshez szükséges magatartásmódok, tevékenységek kialakítása.
- Az oktatási egyenlőtlenségek mérséklése, az esélyegyenlőség megteremtése.
- A szociális, kulturális hátrány leküzdése lehetőségének megteremtése.
- A tehetséggondozás során az érdeklődés elmélyítése, továbbfejlesztése.
- A tanulás fejlett módszereivel rendelkező, önálló ismeretszerzésre képes személyiségfejlesztés.

Életkoronkénti célok:

1-4. évfolyam: alapozó funkció – kiemelt cél az olvasni tudás elmélyítése, az olvasás megszerettetése élvezetes olvasmányokon és könyvtári sikerélményeken keresztül. Ennek alárendelt cél a rendszeres könyv- és könyvtárhasználat elérése, a könyvekhez való minél pozitívabb viszony kialakítása.

5-8. évfolyam: az alapozó szakaszban elsajátított könyv- és könyvtárhasználati alapokra és az értő olvasásra építve az összetett tudás kialakítása:

- a hagyományos és digitális kézikönyvek, szakirodalmi művek, digitális adatbázisok tudatos és biztos használata,
- a feladatnak megfelelő források kiválasztása, az információk kritikus kezelése és etikus felhasználása,
- az adott könyvtár tereinek, állományrészeinek és szolgáltatásainak ismerete, használata,
- a dokumentumtípusok megfelelő ismerete és használata.

Nevelési célok:

Általában: önfejlesztési, tanulási, olvasási és könyvtárhasználati igény kialakítása.

Az 1-4. évfolyamon: az olvasás megszerettetése (örömteli olvasás), rendszeres könyv- és könyvtárhasználat, a könyvtár tanulási és szabadidős környezetként való alkalmazása.

Az 5-8. évfolyamon: tudatos könyvtárhasználat, az etikus információfelhasználás elsajátítása.

Oktatási célok:

A 1-8.évfolyamon a spirálisan építkező tantervi követelmények szerint:

- Az írott dokumentumok jelentősége: az olvasás, a könyvek megszerettetése.
- Az információszerzés lehetősége: a könyvtár. A helyes használatra, viselkedésre nevelés.
- A könyv tartalmi és formai elemeinek megismerése: általa az információhoz jutás megkönnyítése.
- A könyvtári állomány tagolása, raktári rend: segítségével az ismerethez jutás lehetőségének megteremtése.
- A dokumentumtípusok megismerése: a megfelelő információhordozó kiválasztása.
  - A tájékozódás direkt és indirekt eszközeinek használata: a problémamegoldó gondolkodásra nevelés mint az információs társadalom szükségletét természetes lehetőségként felkínálni.
- A kibővülő információszerzési lehetőségek megismertetése: korszerű használói tudás, szokások kialakítása.
- A megszerzett információk értelmezése, rendezése, felhasználása, kommunikálása, új dokumentum készítése.
- A különböző olvasási típusok és szövegfeldolgozási módszerek alkalmazása, a szöveg több rétegének megértése. A különböző szövegfajták sajátosságainak megismerése (lineáris, nem lineáris, hagyományos és digitális).
- Az iskolai könyvtár centrális és kibővülő szerepkörének tudatosítása: a nevelőtestület tagjainak az elsődleges információforrása munkája során az iskolai könyvtár legyen.
- Az alapozó könyvtárhasználati órák a NAT követelményeit szolgálják: a minimális elméleti ismeretek mellett ezek alkalmazási műveletei hangsúlyosak.
- A szakórák könyvtárhasználaton alapuló tanulási, tananyag-feldolgozási technikai természetes módszerré váljanak.
- Könyv- és könyvtárhasználati tudás, információfeldolgozás, problémamegoldás, alapozás, az olvasás elmélyítése, alapismeretek a gyermekkönyveken keresztül (dokumentumtípusok, dokumentumhasználat), könyvtári szolgáltatások, forráskiválasztás, kézikönyvek és tájékoztatói segédletek, önálló tanulási technikák elsajátítása.

2. A foglalkozások keretei, típusai:

Szervezeti keretek:

a/ tanórai foglalkozások: óra a könyvtárban, könyv a tantermi órán.

b/ iskolai, tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök, tehetséggondozó körök, napközis foglalkozások, felzárkóztató/fejlesztő foglalkozások, versenyfelkészítés.

c/ iskolán kívüli tanóra: nyomda, könyvtár, könyvesbolt és szerkesztőség meglátogatása.

A könyvtári foglalkozások típusai: könyvtárhasználati óra, könyvtárhasználati szakóra, tanórától független könyvtári foglalkozás.

Munkaformák, módszerek a teljesség igénye nélkül: irodalmi foglalkozás, mesedélután, kézműves foglalkozás, filmvetítés bevezető és élményfeldolgozó foglalkozással, író-olvasó találkozó, szituációs játék, vetélkedő.

A könyvtár-pedagógiai módszerek és az iskolai könyvtári környezet gazdagítja, színesíti, élményszerűbbé, sokoldalúbbá teszi az tanítási-tanulási folyamatot. A könyvtárhasználati tudást eszközjellegűen kell beépíteni a tanulók tárgyi képzésébe, így a megfelelően irányított könyvtári kutatómunka segíti az összefüggések feltárását (tudományterületek, tantárgyak összefüggései, kapcsolódásai), így gondolkodni is segít.

Az iskolai könyvtár célja az is, hogy mintaként szolgáljon egyéb könyvtárak használatához.

3. Könyvtár-pedagógiai módszerek

A könyvtárhasználati tudás eszköztudás. Kialakítása során nem lehet cél, hogy a tanulók, felhasználók elméletben is számot tudjanak adni könyvtári ismereteikről, ezért a tantervi tartalmakat sem tananyagszerűen kell feldolgozni.

Alapelveink:

a/ Motivációs rendszer:

Alapvető a gyermeki kíváncsiság, történetéhség, illetve az ismeretszerzés, ha a kiindulási helyzetet ők is érdekes, valós helyzetként élik meg.

b/ Tervszerűség:

A könyvtárostanár felkészülésének lépései: témaválasztás, a tantárgyi és könyvtárhasználati célok megfogalmazása, az óra helyének kiválasztása, biztosítása, a helyszín adottságainak felmérése, a dokumentumok elhelyezése, a tanulók szükséges előismeretinek, készségeinek átgondolása (tantárgyi, könyvtárhasználati, szövegértési), a felhasználandó információhordozók kiválasztása, az anyag metodikai elemzése, a megfelelő módszerek kiválasztása, a szükséges eszközök megfelelő példányszámban való biztosítása, a konkrét

feladatok megfogalmazása, a szemléltetés elkészítése, az óravázlat elkészítése, kettős óravezetés estén (könyvtárban tartott szakóra) a feladatok megosztása.

c/ Témaválasztás:

Alapelve, hogy olyan témát kell választani, amelyik több szempontból és többféle segédeszközön keresztül is megközelíthető, hogy szemléltesse a könyvtári lehetőségek sokféleségét, teret adjon az egyéni út megválasztásának, valamint amelyikben a résztvevők szabadjára engedhetik a fantáziájukat, érdekli őket annak aktualitása.

d/ Aktivitás:

a módszerek legfőbb jellemzője a sokoldalú tevékenységre építés. A megcélzott aktivitás fizikai és szellemi is egyben. Az életkor előre haladtával fokozatosan nőnie kell a tanulók önállóságának.

e/ Szemléletesség:

A tananyag gyakorlati jellegéből adódik, hogy a szemléletesség, a szemléltetés alapvető jelentőségű. Elősegíti a megértést, ezáltal a kognitív képességek fejlődését.

f/ Differenciálás:

A könyvtár alkalmas az önálló tanulásra, ha a tanulóknak már vannak keresési és tanulási stratégiájuk. Fontos, hogy megfelelő feladatok ajánlásával, majd a folyamat végigkísérésével segítsük, támogassuk egyéni fejlődésüket.

g/ Ellenőrzés, mérés, értékelés:

Eszköztudás jellegéből adódóan az ellenőrzésre is gyakorlati formák jellemzőek, hiszen a tárgy alapvetően gyakorlati jellegű és nem ismeretorientált. Az értékelésnél figyelembe kell venni az egyéni képességeket és készségeket, ismerni kell a lehetséges (félre) értelmezési lehetőségeket.

V. Könyvtárhasználati tanterv (helyi tanterv)

Óraterv 1-8. évfolyam

évfolyam	befogadó tantárgy	éves óraszám
1-2.	magyar nyelv és irodalom	2-2 óra
3-4.	magyar nyelv és irodalom	2-2 óra
5-6.	magyar nyelv és irodalom	2-2 óra

7-8.	magyar nyelv és irodalom	2-2 óra
------	--------------------------	---------

A tanterv tartalma évfolyamonként:

1. évfolyam

Cél: Ismerkedés a könyvtárral, a pozitív attitűd kialakítása

Tartalom:

- viselkedés a könyvtárban
- a könyvtár szolgáltatásai
- a kölcsönzés módja
- a gyerekkönyvek helye
- képeskönyv, mesekönyv, gyereklexikon

Tevékenység:

- a könyvtárral kapcsolatos pozitív attitűd kialakítása
- a könyvek óvása, helyes használata
- a könyvtári szabályok elfogadtatása

2. évfolyam

Cél: A funkcionális terek elkülönítése, a könyvtárhasználat igényének kialakítása

Tartalom:

- a könyvtárhasználat szabályai
- a fő állományegységek elhelyezkedése
- a könyv szerkezete, tartalma, fő adatai
- eligazodás a gyermeklexikon betűrendjében, a tartalomjegyzékben
- a kép és a szöveg együttes értelmezése

Tevékenység:

- a könyvtárhasználati szabályok rögzítése
- információgyűjtés könyvekből

3. évfolyam:

Cél: Könyvkeresés, válogatás a szabadpolcos térben

Tartalom:

- a könyvtár funkcionális terei, állományrészei
- a könyvek csoportosítása (szép- és ismeretközlő irodalom)
- a szótárak szerkezeti jellemzői

Tevékenység:

- válogatás a szépirodalom betűrendjében
- a könyvek csoportosítása tartalom és funkció szerint
- információgyűjtés szótárból, jegyzetelés

4. évfolyam:

Cél: Készség szintű tájékozódás a gyűjteményben, alapszintű dokumentumismeret

- Tartalom:
  - az iskolai könyvtár és a lakóhelyi közkönyvtár gyermekszolgálata
  - a könyv formai és tartalmi elemei
  - gyermeklapok, nem nyomtatott dokumentumok
  - lexikon, enciklopédia, szótár jellemzői

Tevékenység:

- tájékozódás az iskolai könyvtárban
- a kötetstábla, a címlap, a gerinc, a tartalomjegyzék, mutató, a fejezet felismerése
- információgyűjtés könyvekből, vázlatkészítés irányítással, tartalmi összefoglalás

A továbbhaladás feltételei:

- tudja használni a könyvek tartalomjegyzékét,
- legyen képes tájékozódni a szótárakban, a lexikonokban.

5. évfolyam:

Cél: biztos eligazodás a könyvtári állományban.

Tartalom:

- raktári rend, raktári jelzet
- a könyv tartalmi elemei (bevezető, előszó, utószó, fülszöveg)
- az időszaki kiadványok fajtái
- a nyomtatott és digitális kézikönyvek használata

Tevékenység:

- keresés a szabadpolcos állomány raktári rendjében
- a könyv tartalmi elemeinek megkülönböztetése, információs értéke
- az időszaki kiadványok információszerzésben betöltött szerepe
- adatgyűjtés nyomtatott és digitális kézikönyvből, jegyzetelés, a források azonosítása

A továbbhaladás feltétele:

- legyen képes az alapvető nyomtatott és digitális kézikönyvek használatára,
- tudjon adatokat keresni a könyvtárban.

6. évfolyam:

Cél: a dokumentumtípusok megkülönböztetése, használata.

Tartalom:

- raktári rend a két állománycsoportban
- dokumentumtípusok, nyomtatott és nem nyomtatott ismerethordozók
- a nyomtatott és digitális kézikönyvek használata

Tevékenység:

- megadott művek keresése és tematikus gyűjtőmunka a szabadpolcos állományban
- a különböző típusú és témájú dokumentumok formai, tartalmi és használati jellemzőinek megállapítása

A továbbhaladás feltételei:

- tudjon eligazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában,
- legyen képes megkülönböztetni a főbb dokumentumtípusokat,
- tudjon önállóan tájékozódni a nyomtatott és digitális művekben, tudja a szerzett információkat a megadott szempontok szerint felhasználni, a forrásokat azonosítani.

7. évfolyam:

Cél: a kézikönyvek (nyomtatott és digitális) biztos és tudatos használatának elsajátítása

Tartalom:

- a kézikönyvek típusai, használati jellemzői
- könyvtártípusok: nemzeti, szak-, köz-, iskolai

Tevékenység:

- a kézikönyvtár összetételének és tájékozódásban betöltött szerepének megismerése
- a kézikönyvek használata szaktárgyi feladatok megoldásában
- a különböző típusú könyvtárak megismerése közvetett forrásokból, (esetleg látogatással)

A továbbhaladás feltételei:

- ismerje a fő kézikönyvtípusokat, tudjon információt keresni az alapvető kézikönyvekben,
- tudja, hogy az iskolai könyvtáron kívül használhatja a közkönyvtárat is,
- tudja, hogy hazánk nemzeti könyvtára az Országos Széchényi Könyvtár.

8. évfolyam:

Cél: törekvés a források szakszerű felhasználására

Tartalom:

- információgyűjtés a teljes könyvtári eszköztárban (a hagyományos és a digitális dokumentumokban) eszköztől függetlenül
- az információk válogatása, értékelése, etikus felhasználása
- a jegyzetelés technikája

Tevékenység:

- források keresése szaktárgyi feladatokhoz, a keresett téma kifejezése tárgyszóval, szakjelzettel
- a többféle forrásból összegyűjtött anyag feldolgozása: jegyzetelés, vázlatkészítés, idézés
- hivatkozás forrásra

A továbbhaladás feltételei:

- legyen képes az iskolai könyvtár állományának és szolgáltatásainak önálló használatára,
- tudja, hogy a tárgyszó, illetve a szakjelzet a könyv tartalmát fejezi ki, tudjon ez alapján a szabadpolcon könyvet keresni,
- ismerje az információs problémamegoldás alapvető lépéseit, eszközeit, módszereit,
- ismerje az információszerzés etikai és jogi vonatkozásait, a forrásjegyzék és a hivatkozás elkészítésének szabályait.

Az értékelés módja: az 1-4. évfolyamon szóbeli értékeléssel, az 5-8. évfolyamon a befogadó tantárgyon belül érdemjeggyel történik.

A felhasznált taneszközök: a gyerekek a könyvtárostánár által összeállított feladatokat oldanak meg, külön taneszközt nem használnak.

VI. A könyvtárhasználatra épülő szakórák

A könyvtárhasználati ismeretek egyik fő jellemzője, hogy tantárgyközi tudásanyag, hiszen a kerettantervekben szereplő tantárgyak szinte valamennyi évfolyamán találunk könyvtárhasználatra utaló tananyagtartalmi, tanulói tevékenységre vagy követelményre mutató hivatkozásokat, elvárásokat, ajánlásokat.

Ennek az az oka, hogy mindegyik tudományterület céljai közt szerepel azon képességek elsajátítása, miszerint a tanulók kellő problémaérzékenységgel, kreativitással és önállósággal igazodjanak el az információk világában, értelmesen és értékteremtően tudjanak élni az önképzés szerteágazó lehetőségeivel.

A szakórák célja a könyvtárhasználati órákon elsajátított könyv- és könyvtárhasználati, dokumentumismereti tudnivalók gyakoroltatása. Ez az egyes tantárgyak követelményrendszerének szerves része, hiszen azok ismeretanyagának elsajátítását segíti a könyvtári eszköztár segítségével. Ezeket az órákat a szaktanárok vezetik a könyvtárossal való együttműködés keretében.

A könyvtárhasználati ismeretek tanítása alapvetően a magyar nyelv és irodalomba integráltan jelenik meg, de az ismeretek alkalmazásának gyakoroltatása minden tantárgyban lehetséges és szükséges.

Fejlesztési követelmények az 1-4. évfolyamon: A könyvek tartalmának megállapítása, ismertetése, tartalomjegyzék, bevezető, fűszöveg alapján, illetve átlapozással. Önálló ismeretszerzés könyvtári munkával, könyvek keresése bármely tantárgyi témához.

Nyomtatott és digitális kézikönyvek, a korosztálynak megfelelő szótárak, lexikonok használata ismeretlen szavak magyarázatára, személyekhez, témákhoz kapcsolódó adatok gyűjtése a tanult anyag bővítésére. Források azonosítása, rövid feljegyzés készítése a felhasznált könyvekből.

Az 5-8. évfolyamon is minden tantárgyban megjelenik a specifikus ismerethordozók megismertetése. Ezen könyvtári környezetben tartott tanórák célja kell legyen az is, hogy a lexikális tudás kialakítása helyett az önálló információhoz jutás, információkezelés módszereinek átadására kerüljön a hangsúly. Ebben a képességfejlesztési tevékenységben az iskolai könyvtárnak és a könyvtárhasználatra épülő oktatási módszereknek kiemelkedő jelentőségük van. Ez a könyvtárostánár, az osztályfőnökök és a szaktanárok folyamatos együttgondolkodását teszi szükségessé.

A könyvtárhasználatra épülő szakórák rendszere:

Tantárgy	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	1	1	1	1
Történelem, Állampolgári ismeretek	1	1	1	1
Idegen nyelvek	1	1	1	1
Matematika	1	1	1	1
Természettudomány	1	1	-	-
Fizika	-	-	1	1
Biológia	-	-	1	1
Kémia	-	-	1	1
Földrajz	-	-	1	1
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés	1	1	1	1
Osztályfőnöki	1	2	2	2

Az egyes szakórák anyaga:

Magyar nyelv és irodalom

5. évfolyam: A magyar nyelv egynyelvű szótárainak (nyomtatott és digitális) használata.
6. évfolyam: A kézikönyvek használata a tárgyalt irodalmi művekkel, szerzőkkel kapcsolatban. Rövidebb beszámoló készítése nyomtatott és elektronikus forrásokból.
7. évfolyam: Az anyanyelvi kultúra a magyar nyelv kézikönyveiben.
8. évfolyam: Szövegalkotás: könyvismertetés, könyvajánlás, kiselőadás. Irodalmi ízlésformálás.

Történelem, Állampolgári ismeretek

5. évfolyam: Tájékozódás a könyvtárban az egyes történelmi korokkal, személyiségekkel, eseményekkel kapcsolatban. Tájékozódás térben és időben.
6. évfolyam: Tájékozódás a korosztálynak készült nyomtatott és digitális történelmi lexikonok, enciklopédiák, ismeretterjesztő művek között. Egyszerűbb korabeli írásos források.
7. évfolyam: Könyvtári kutatás megadott témában és szempontok szerint nyomtatott és digitális kézikönyvekből, ismeretterjesztő művekből, térképek segítségével.
8. évfolyam: Kutatás könyvtári eszközök felhasználásával adott témában. Statisztikai adatok gyűjtése jelenismereti témában, korabeli írásos források összevetése.

Idegen nyelvek

5. évfolyam: A szótárak fajtái és használatuk. Az idegen nyelvű könyvek helye, használata. Hangzóanyagok.
6. évfolyam: Hangos szótár, egyéb hangzó anyagok. Országismereti kutatómunka.
7. évfolyam: Szótárhasználat, országismereti kutatómunka.
8. évfolyam: Szótárhasználat, országismereti kutatómunka.

Matematika

5. évfolyam: Matematikatörténeti érdekességek gyűjtése.
6. évfolyam: A matematika tanulási módszereinek továbbfejlesztése: nyomtatott és digitális lexikonok, fogalomtárak, feladatgyűjtemények.
7. évfolyam: Információszerzés matematikai információhordozókból: táblázatok, képletgyűjtemények.
8. évfolyam: Matematikatörténeti érdekességek, nevezetes megoldatlan problémák.

Természettudomány

5. évfolyam: Információszerzés természetismereti témájú könyvek, térképek, filmek segítségével. A térképfajták használata.
6. évfolyam: Ugyanaz

Fizika

7. évfolyam: A fizikai tárgyú ismerethordozók helye és használata.

8. évfolyam: A tananyaghoz kapcsolódó kiegészítő információk gyűjtése a kézikönyvek, ismeretterjesztő kiadványok, elektronikus ismerthordozók felhasználásával.

Biológia

7. évfolyam: Ismerkedés a biológiai, környezetvédelmi információhordozókkal. Ismeretszerzés élőhelyekről, életközösségekről.

8. évfolyam: Önálló ismeretszerzés és feldolgozás egy adott témában. A határozók használata.

Földrajz

7. évfolyam: A földrajzi ismerethordozók megismerése. Információgyűjtés egyes országok sajátosságairól, magyar utazók, földrajzi felfedezők szerepéről.

8. évfolyam: Ismeretszerzés különböző földrajzi, környezetvédelmi tartalmú információhordozókból. Tájékozódás hazai földrajzi, környezeti folyamatokról, idegenforgalmi, turisztikai ajánlatokról.

Kémia

7. évfolyam: Kutatómunka kémiai témában, az alkalmazott ismerethordozók használatának megismerése.

8. évfolyam: Kutatás kiemelkedő tudósok munkássága, fontos tudománytörténeti események körében. A különböző eredetű információk értékelése, összevetése.

Ének-zene

5. évfolyam: Ismeretszerzés a magyar népdalok, más népek dalai, népszokások, ünnepkörök zenéje, népi hangszerek témakörében

6-8. évfolyam: Információszerzés zenei stílusokról, alkotókról, műfajokról a tananyaghoz kapcsolódóan különböző forrásokból

Vizuális kultúra

5. évfolyam: Képzőművészeti és művészettörténeti információforrások megismerése, ismeretgyűjtés

6-7. évfolyam: Ismeretszerzés és feldolgozás a tananyaghoz kapcsolódva. Kutatómunka pl. névadónk, helyi képzőművészek, Képtár témakörökben

8. évfolyam: A média szerepe. A fikciós és dokumentumjelleg különbségeinek megfigyelése. Reflexió megfogalmazása.

Technika és tervezés

5-6. évfolyam: A technika ismeretkör kézikönyvei. A tananyaghoz kapcsolódó információk felkutatása. A menetrendek használata.

7. évfolyam: Találmányok, feltalálók, közlekedéstörténet témakörének kutatása.

Testnevelés

5. évfolyam: A higiéniaival, a sporttal, sporttörténettel kapcsolatos információhordozók helye és használata.

6. évfolyam: Ismeretszerzés egészségmegőrzés és a sportágak szabályai témakörben.

7. évfolyam: Ismeretszerzés az olimpiák, sportversenyek témakörben.

8. évfolyam: Sporthírek, sportinformációk a nyomtatott sajtóban, a médiában.

Osztályfőnöki

5. évfolyam: Tanulás és könyvtár – a tanulás lépései, a könyvtár szerepe, a gyűjtőmunka lépései. Felkészülés a tanulmányi kirándulásra.

6. évfolyam: Tanulás és könyvtár – heti tanulási terv, a hatékony tanulás módszerei, saját könyvtáram. Felkészülés a tanulmányi kirándulásra.

7. évfolyam: Tanulás és könyvtár – a szellemi munka technikája. A jólinformáltság mint életviteli sajátosság. Felkészülés a tanulmányi kirándulásra.

8. évfolyam: Önismeret, pályaorientáció. Pályaválasztás könyvtári eszközökkel. Felkészülés a tanulmányi kirándulásra nyomtatott és digitális forrásokból.

VII. Olvasás- és könyvtárpedagógiai programok helyi megvalósítása

A speciálisan csak iskolánkra jellemző könyvtári programjaink a könyves környezet megszerettetését, természetes közegként való elfogadását is célozzák. Az évtizedek alatt hagyományossá vált rendezvények a tanulóknak olyan élményt és tapasztalatot jelentenek, amely megalapozza a könyvekkel és könyvtárral kapcsolatos pozitív benyomásokat.

Programterv 1-8.

hónap	a rendezvény aktualitása	program	a megcélzott korosztály
szeptember 30.	A magyar népmese napja, Benedek Elek születésnapja	vetélkedő, mesemondó verseny, meseolvasás	1-4. évfolyam
október	Könyvtári hónap	Otthon vagy a könyvtárunkban? - vetélkedő	5-8. évfolyam
november és február	Valamely aktuális évfordulóhoz kapcsolódó rendezvény	Vetélkedő / rejtvényfüzet / olvasónapló, vendég előadó meghívása stb.	5-8. évfolyam

december	Advent	Karácsonyváró foglalkozások, könyvkiállítás	1-4. évfolyam
január 22.	A magyar kultúra napja	Könyvtári kutatómunkán alapuló feladatmegoldás (rejtvényfüzet, vetélkedő, kiállítási anyag, prezentáció stb.)	2-8. évfolyam
március 15.	A forradalom emléknapja	Kiállítás a gyerekek munkáiból (rajzok, tablók, kézműves munkák stb.)	1-8. évfolyam
április 2.	Andersen születésnapja, a gyerekkönyvek és a meseírás napja	Vetélkedő, illusztrációkészítés, meseíró vagy mesebefejező verseny, szövegértési verseny	2-4. évfolyam
április 11.	A magyar költészet napja	Versekkel, költőkkel kapcsolatos rendezvények	1-8. évfolyam

Ezeken kívül jellemző az iskolai témahetek támogatása, az osztálykirándulások, túrák előkészítésében való közreműködés, a tantestületi értekezletek, pedagógiai napok előkészítésének segítése, az iskolai ünnepélyek, megemlékezések összeállításának támogatása. Az iskolai helyesírási, versmondó, szépolvasó és szövegértési versenyeknek hagyományosan a könyvtár szolgál méltó helyszínként.

VIII. A szociális hátrányok kompenzálása a könyvtári eszköztár igénybevételével

Mint ahogy az iskola pedagógiai programjában is szerepel, a könyvtár-pedagógia sokat tehet a szociális hátrányok csökkentéséért. A kompenzálás az alábbi területeken lehetséges:

- A könyvtári szolgáltatások igénybevételének lehetősége (a díjtalan beiratkozás, ingyenes szolgáltatások mindenki számára elérhetők).

- A könyvtári foglalkozásokon való részvétel (segíti a könyvtárhasználati készség kialakítását, a könyves környezet pozitívan hat a személyiség fejlődésére (biblioterápia)).
- A könyvtári rendezvényeken való részvétel (mesedélután, előadás, író-olvasó találkozó, vetélkedő, filmvetítés, mese- és versmondó verseny stb. az esélyegyenlőséget segíti megvalósulni).
- A gyermeklapokhoz, folyóiratokhoz, a képi és hangzó dokumentumokhoz, valamint az internethez való könyvtári hozzáférés lehetősége (pótolja az otthoni hiányosságokat).
- A közös - kötelező és ajánlott - olvasmányok kölcsönzése (nem szükséges megvásárolni).
- Részvétel az ingyenes tankönyvellátásban (a szociálisan rászoruló diákok, majd a 2017/18. tanévtől minden 1-8. évfolyamos diák egész tanévi használatra kapja meg a szükséges taneszközöket).

IX. Záradék

Jelen könyvtár-pedagógiai program az iskolai könyvtár szervezeti és működési szabályzatának 4. számú melléklete, egyben az iskola pedagógiai programjának szerves része.

Az átdolgozás kelte: Szombathely, 2024. február 20.

Tóthné Horváth Hedvig
könyvtáros-tanár

7. Legitimációs záradék

7.1. A pedagógiai program hatályba lépése, felülvizsgálata

A Dési Huber István Általános Iskola Pedagógiai Programja 2024.03.08-tól lép hatályba.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala: a dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

7.2. Az intézményben működő véleményező fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását **az intézmény diákönkormányzata** 2024. év március hó 04. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Szombathely, 2023. év március hónap 04. nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását a **szülői szervezet** (közösség) 2024. év március hó 04. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Szombathely, 2024. év március hónap 04. nap

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője

Az intézményi tanács nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását az intézményi tanács 2024. év március hó 04. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta.

Kelt: Szombathely, 2024. év március hónap 04. nap

.....
az intézményi tanács elnöke

A nevelőtestület nyilatkozata

A pedagógiai programot / a pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete a szakmai munkaközösségek véleményezését követően, 2024. év március hó 04. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Szombathely, 2024. év március hónap 04.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

P.H.

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot készítette:

.....
igazgató

7.3. A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A fenntartó nyilatkozata

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése és 83. § (2) bek. g) pontja alapján a **Dési Huber István Általános Iskola** (intézménynév) pedagógiai programját jóváhagyom.

A fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések esetében a szükséges pénzügyi fedezetet a fenntartó a mindenkori költségvetés függvényében biztosítja.

Kelt: Szombathely, 2024. év ..... hónap ..... nap

.....

tankerületi igazgató

P. H.